

Debesuota, diena 85°, naktį 25°
Saulė teka 7:06, leidžiasi 4:19

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60606
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Gruodžio-December 10 d., 1973 m.

Kaina 15c

290

ENERGIJOS KRIZĖ PALIEČIA JAV GYNYBA

VYRIAUSYBĖ ŽADA SUNKVEŽIMIŲ VAIRUOTOJAMS GREITĄ PAGALBĄ

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas priėmė tymsterių unijos prezidentą Fitzsimmons ir svarstė su juo sunkvežimių pramonės problemas. Vėliau vyriausybė pažadėjo daugiau paramos sunkvežimių šoferiams, kurie skundžiasi, kad pakilusios skysto kuro kainos ir greičio sumažinimas labai skaudžiai juos palietė. Vyriausybė leis nepriklausomiems vairuotojams kelti savo patarimų kainas.

Sunkvežimių vairuotojai prašo, kad greitkeluose greičio riba būtų bent 60 mylių per valandą. Sakoma, kad didieji trokai tuo greičiu važiuodami sunaudoja mažiau dyzelinio kuro, negu slinkdami pamažu — 50 mylių per valandą.

Dyzelinės alyvos kainos pakėlė labai nevienodas. Tie šoferiai, kurie dirba transporto bendrovėms, gauna kurą pigiau, nes jie paprastai yra nuolatiniai tų gazolino stočių klientai. Nepriklausomieji vairuotojai, kurie važinėja nuosavais trokais, nes tik brangiau moka, bet paskutiniu laiku gazolino stotys jiems parduoda tik ribotus kiekius kuro. Šoferiai skundžiasi, kad kai kuriuose keliuose jau yra tikra juodoji rinka. Norėdami prisipilti skysto kuro, šoferiai turi daug brangiau sumokėti, net iki 80 centų už galoną.

Vyriausybės pažada sumažinti šoferių blokadas keliuose. Pensilvanijos gubernatorius Milton Shapp pats buvo apsinkeš vieną tymsterių restoraną pakelėje ir ragino šoferius neblokuoti kelių. Jis buvo šoferių palankiai sutiktas.

Nežiūrint vyriausybės pažadų, šoferiai organizuoja didesnę transporto sustabdymą ketvirtadienį ir penktadienį.

Religija, sako, pati nemirs

Religijos gyvybingumą Lietuvoje pabrėžia A. Guiga ir J. Jaselevičius, straipsnyje apie "moksleivių ateistinių auklėjimą" (Komunistas, Nr. 9, 1973). Jie rašo: "Tezės 'religija pati mirs' šalininkai neatsižvelgia į religijos kaip socialinio reiškinio specifiką, užmiršta, kad religija pasižymi dideliu santykiniu savarankiškumu. Antra, religija stichaiškai neišnyks todėl, kad mūsų dar yra eilė objektyvių ir subjektyvių, bendrų ir specifinių priežasčių, kurios dar atgyvenas palaiko". (E)

100 metų Lietuvos geležinkeliams

Šiemet suėjo šimtas metų, kai Lietuvoje buvo įrengtos pirmosios geležinkelio linijos: Daugpilis-Radviliškis, Jelgava-Mažeikiai. Toliau šios linijos buvo sujungtos ir pilnesnį geležinkelio tinklą: Liepojus, Šiauliai, Kaunas, Vilnius, Minskas. Taip rašo lapkričio 14 d. Vilniuje leidžiamas dienraštis Sovietų Sąjunga.

Savo ilgame straipsnyje laikraštis primena, kad praveistieji geležinkeliai labai padėjo plėsti 1905-ųjų metų neramumams prieš caro valdžią. (E)

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo toliau eina stiprios kovos prie Kien Duc miesto, kurį atsiėmė Saigono kariuomenė.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Alžiro pramonės ir naftos ministeris Belaid Abdessalam pasakė Vašingtone, kad arabų valstybės pradės vėl siųsti naftą Amerikai, kai Izraelis paskelbs savo pasitraukimo iš arabų žemių planą. Izraelis turės sugrįžti į 1967 metų sienas, pareiškė ministras.

BOGOTA. — Britanijos princesės Anne vyras kapitonas Mark Phillips Kolumbijoje negalėjo dalyvauti prezidento Pastrana suruoštame bankete, nes susirgo ir gydytojai patarė jam nors 24 val. pabūti lovoje. Užsikrėtęs virusu Markas atvažiavo iš Ekvadoro. Kolumbijoje pora išbuvo keturias dienas.

ČIKAGA. — Čia lankosi buvęs Izraelio žvalgybos viršininkas gen. Haim Herzog. Jis pasakė, jog arabų naftos valstybės nėra nieko nelaimėtu, jei Vakarai nebūtų tokie bailūs ir kiečiau laikytusi arabų atžvilgiu. Nežiūrint Vakarų minkštumo ir pataikavimo arabų šantažui, daug valstybių vis vien neišvengė energijos krizės, pasakė Herzog.

PHNOM PENHAS. — Kambodijoje vyriausybės kareiviai, atsineję Kompong Kantout miestą, surado masinį kapą, kuriame komunistai užkasė apie 100 asmenų. Jie buvo sušaudyti ir suversti į bendrą duobę, kur rasta ir mažų vaikų lavonų.

CANBERRA. — Australija nutarė nedaryti referendumo dėl naujo Australijos valstybės himno. Norima panaikinti britų "God save the Queen". Klausimai dėl himno bus išsiuntinti tik 60,000 žmonių ir vyriausybė pasiūlys pagal daugumos atsakymą.

MIAMI. — Iš Ispanijos į Ameriką atskrido pirma kubiečių grupė — 45 asmenys. Pabėgė iš Kubos kubiečiai pirma nuvyko į Ispaniją, kur laukė leidimo atvykti į Ameriką, kuri pagaliau palengvino jų įvažiavimo sąlygas.

TOKIJO. — Pirmą kartą komunistinė Kinija pasiskolino iš užsienio bankų pinigų. Sakoma, kad 100 mil. dol. paskolino Britanijos bankai. Iki šiol Kinija neimdavo paskolų ar kreditų, už visas prekes mokėdama grynais pinigais.

ATENAI. — Naujasis Graikijos prezidentas gen. Gizikis pareiškė, kad jis nenori, kad visoje vietoje būtų kabinami jo portretai, būdavo kabinėjami karaliaus Konstantino, jo žmonos Anne-Marie ir prezidento Papadopoulos.

WASHINGTONAS. — Naujasis viceprezidentas Fordas pareiškė spaudai, kad Watergate skandalas neprivers prezidento Nixono pasitraukti iš pareigų. Pats prezidentas jam taip pasakė.

Washingtono apie pasaulio naftos krizę ilgai kalbėjo Saudi Arabijos naftos ministeris šeikas Ahmed Zaki al-Yamani ir valstybės sekretorius Kissingeris. Šeikas mėgsta rankoje laikyti karoliukų virtinę — "worry beads".

SEKR. KISSINGERIS EUROPOJE

WASHINGTONAS. — Valstybės sekretorius Kissingeris išvyko vėl ilgesnė kelionėn, kuri po Nato konferencijos jį nukels į Viduriniuosius rytus, o vėliau į Ženevą, kur turi prasidėti Izraelio-Arabų taikos konferencija. Nato konferencijoje pastebėta, kad arabų-žydų karas įnešė nesklandumų tarp sąjungininkų Europoje. Amerika, nepasitarusi su kitomis valstybėmis, tarėsi su Sovietų Sąjunga dėl karo paliaubų ir net buvo paskelbusi kariuomenės aliarmą, kai sovietai pagrasino siųsti jėgas į Egiptą.

Nato valstybės nepatenkintos, kad vienšališkas Amerikos žygis galėjo ir Europą įtraukti į karą, jei jis būtų kilęs tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos.

Kissingeris, atvykęs į Briuselį, aerodrome pareiškė, kad Nato sąjunga, nors ir turi įtempti, lieka toliau Amerikos užsienio politikos kertiniu akmeniu. Prieš išvykdamas į Europą Kissingeris tarėsi su Izraelio gynybos ministru Dayanu ir Egiptų ambasadoriumi Latif Ghorbal.

Egipto vicepremjeras Hatem pasakė, kad Egiptas dalyvaus Ženevos taikos derybose, tačiau neleis Izraeliui gaisinti laiko ir bus pasiruošęs — laikys pirštą ant gaiduko.

Buvusiose Jordano žemėse, Nablus mieste, buvo granatos sprogimo sužeistas karinis Izraelio gubernatorius, pulk. Eliezar Segev ir jo palydovas kareivis. Granatą arabas metė į jų pravazuojantį automobilį.

Fordas kalbėjo su gen. Dayanu

WASHINGTONAS. — Viceprezidentas Fordas jau antrą savo pareigų dieną turėjo pasimatymą su Izraelio gynybos ministru Dayanu. Fordas pakartotinai prezidento Nixono ir "Amerikos žmonių" nusistatymą remti Izraelio valstybę.

Dayanu atvykus į Vašingtoną, valstybės sekretorius Kissingeris išvyko į Europą dalyvauti Nato konferencijoje. Viceprezidentas Fordas pareiškė Dayanu, kad prezidentas Nixonas visiškai pasitiki Kissingerio politika ir pareiškė viltį, kad Kissingeriui pavyks išspręsti Viduriniųjų Rytų konfliktą. Dayanas pareiškė spaudai, kad Izraeliui nereikia arabų teritorijos. Izraelis atiduos arabams žemes, tačiau reikalaus iš arabų taikos.

Prezidento finansų raportas

WASHINGTONAS. — Prieš prezidentą Nixoną nusistatėsi Amerikos spaudos dalis jau kuris laikas rašo apie jo pajamų mokesčius, jo staigų praturtėjimą Baltuose Rūmuose ir panašius klausimus. Dabar prezidento istaiga paskelbė platų finansinį raportą, kuriame nurodyta, kiek ir iš kur prezidentas uždirbo ir sudėti kelerius metų jo pajamų mokesčių pranešimai.

Iš raporto matosi, kad prezidentas Nixonas turi 988,522 dol. turto. Paskutinius dvejus metus jis mokėjo mažus pajamų mokesčius, nes jam buvo leista atskaityti nuo pajamų jo Valstybinių archyvu paaukotų asmeninių užrašų ir dokumentų vertė — 576,000 dol.

Prezidentas, norėdamas užbaigti visus spėliojimus ir gaudus, kreipėsi į kongresą, prašydamas, kad jo komitetas panašintų finansinius prezidento raportus ir pasisakytų dėl jo pajamų išlaidų teisėtumo.

Prezidentas taip pat paskelbė, kad po jo ir jo žmonos mirties jo Kalifornijoje esanti nuosavybė pereis Amerikos vyriausybės žinion.

Siuo metu prezidento pajamos susideda iš algos — 200,000 dol. Piazza di Spagna aplankyti Madonos statulos. Taupydamas gazoliną, popiežius važiavo arkliu traukiamą karieta. Jį sekė smalsūs dviratininkai.

Atrodo, kad prezidento priešai negalės prie jo prisikabinti dėl jo finansinių reikalų, nors įvairios viešos užuominos ir paklenkia jam viešojoje opinijoje.

OTTAWA. — Kanados universitetuose gerieusiems mokiniams duodami vyriausybės medaliai. Šiais metais Ottawos universitete teko duoti du medalius, nes du studentai — dvynukai Mary ir Pierre Hubert — abu turėjo visiškai vienodus pažymius.

DACCA. — Bengalija iš kėlė madoje buvusį Rytų Pakistano gubernatorių Maliką ir jo keturis buv. ministerius.

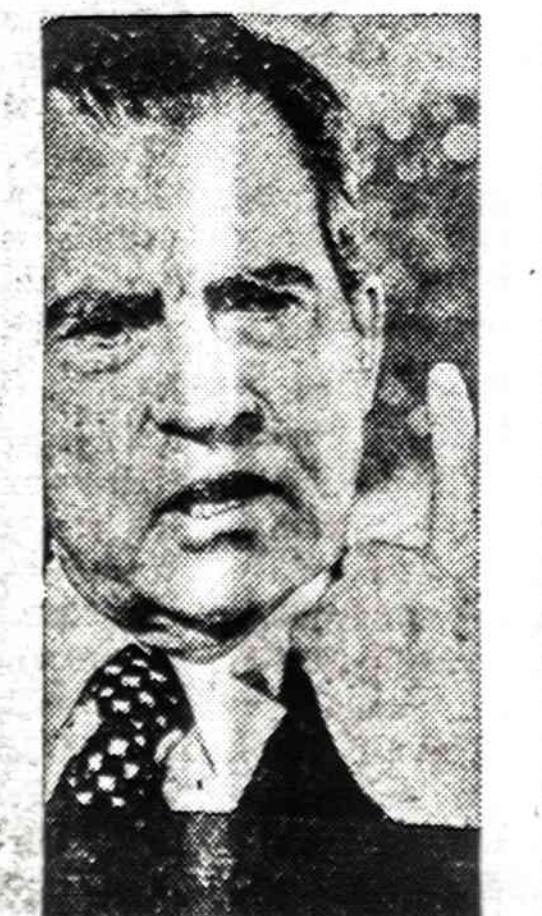
Argentinos Peronas neturi įpėdinio

BUENOS AIRES. — Argentinos peronistai susirūpina, kad 78 metų prezidentas Peronas neturi jokio tinkamo kandidato, kuris galėtų jį pakeisti, jei Peronas mirtų. Šį rūpestį padidino kelios Perono ligos. Dėl to įpėdinystės klausimo pradėtas svarstyti kontitucijos pakeitimas.

Argentinos viceprezidentė yra Perono žmona Isabelė, tačiau ji neturi politikoje jokio patyrimo ir neturi savo rėmėjų.

Net ir patys didžiausi Perono rėmėjai pamatė, kad vietoj energingo prezidento, jie gavo sirguliuojantį senelį. Revoliucinės peronistų grupės jau atvirai neklauso Perono ir tęsia savo teroristinę veiklą.

ROMA. — Popiežius Paulius šeštadienį važiavo iš savo rūmų į Piazza di Spagna aplankyti Madonos statulos. Taupydamas gazoliną, popiežius važiavo arkliu traukiamą karieta. Jį sekė smalsūs dviratininkai.

Prezidentas Nixonas dar kartą pakartojo, kad jis iš pareigų nepasitrauks.

KARO AVIACIJA IR LAIVYNAS JAU SUMAŽINO SKYSTO KURO DEGINIMĄ

WASHINGTONAS. — Amerikos gynybos departamento tiekimo skyrius savo raporte sako, kad energijos krizė šiuo metu nesudarytų Amerikos ginklo jėgoms sunkumų atsakyti į bet kurią puolimą, tačiau ilgainiui energijos taupymas atsilieps į Amerikos karo jėgų treniravimą ir paruošimą. Admirolas Thomas Moorer tvirtina, kad treningo sumažinimas taupant skystą kurą, jei ilgiau krizė užsitęs, turės progresyviai sumažinti parengties laipsnį.

Kongr. R. Hanrahan laiškas Dr. Bobeliui

Kongresmanas Robert P. Hanrahan atsiuntė Dr. Kaziiui Bobeliui, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui, laišką, kuriame jis pareiškia, kad jam buvo labai malonu dalyvauti Altos suvažiavime, š. m. lapkričio 17 d., Chicagoje, ir padaryti pranešimą Simo Kudirkos reikalui. Laiške kongresmanas Hanrahan taip pat pareiškia, kad jis norėtų dalyvauti Altos suvažiavimuose ateityje. Prie laiško kongresmanas pridėjo kopiją lapkričio 15 d. Congressional Record, kuriame yra jo stiprus pareiškimas apie Kudirkos kalinimą.

Kare žuvo 2,412 Izraelio kareivių

TEL AVIVAS. — Izraelio kariuomenės vadovybė paskelbė pataisytą raportą apie žuvusius paskutiniame kare su arabais. Naujasis raportas sako, kad žuvusių buvo daugiau, negu buvo anksčiau skelbta. Iš viso kare žuvo 2,412 kareivių. Į tą skaičių neįeina 293 kareiviai, kurie yra dingę be žinios, nors yra liudininkų, kad jie žuvo fronte, tik nepavyko rasti jų kūnų. Dinguosiu skaičius iš viso siekia 508, tačiau tame skaičiuje gali būti ir Sirijoje laikomi belaisviai.

Šitos skaitlinės rodo, kad paskutiniame kare Izraelis turėjo daugiau aukų, negu ankstyvesniuose konfliktuose su arabais. Dėl tų nuostolių daug kas kaltina Izraelio vyriausybę, kuri leido arabisams greitai pulkti ir nepasiruošusi greitai kontratakuoti.

Atidejo Kambodijos atstovų klausimą

NEW YORKAS. — Kambodijos klausimas Jungtinėse Tautose buvo atidėtas visiems metams, nors Kambodijos draugų pasiūlyta rezoliucija praėjo nedidele balsų persvara: 53:50. Tuo būdu Kinijos, Alžiro ir kitų šalių bandymas išmesti iš JT dabartinės Kambodijos valdžios delegaciją, nepavyko.

Už Kambodijos valdžią daug kovojo Japonija, Tailandija ir Amerika.

Siaurės Vietnamas kritikavo Jungtines Tautas už jų nesugebėjimą sugrąžinti į Jungtines Tautas princą Sihanouko vyriausybės atstovus. Hanojaus radijas sako, kad tai buvęs Amerikos manevras išgelbėti išdaviko Lon Nolo kličą.

NEW YORKAS. — Miesto viešojo transporto vadovybė paskelbė, kad sekmadieniais, kada uždrausta pardavinėti gazoliną, visi gyventojai galės važinėti autobusais ir traukinėliais puse kainos.

Gazolino taupymas verčia kariuomenės dalinius mažinti lėktuvų skraidymus treniruojant naujus lakūnus. Modernioji armija irgi sunaudoja daug skysto kuro įvairioms mašinoms. Karo laivynas operuoja svarbiose strateginėse pasaulio dalyse. Svarbiausios yra Viduržemio jūra ir Pietryčių Azijos sritis. Šeštasis laivynas Viduržemio jūroje anksčiau pirkdavo skystą kurą Italijoje, o Septintasis laivynas — Singapūre ir Filipinuose. Dabar tenka skystą kurą atgabinti tanklaiviais iš Amerikos. Tuos karo transporto laivus konflikto atveju tektų lydėti ginkluotiems karo laivams.

Reikalui esant kariuomenė, pasiremdama 1950 metų įstatymu, galėtų rekvizuoti skystą kurą ir kitus kariuomenei reikalingus dalykus. Karo aviacija jau sumažino iki 18% lėktuvų skraidymus ir sumažino iki 20% karo laivų keliones į atvirą jūrą. Daugiausia gynybos departamente skysto kuro sunaudoja aviacija — apie 65%, kai laivai suvartoja apie 15%. Jei arabų blokada užsitęs ilgesnį laiką, kariuomenės reikalams galbūt perimti dalį civilinei aviacijai skiriamą skysto kuro.

Po Vietnamo karo, pradėjus steigti vien savanorių kariuomenę, Amerikos karo jėgos sumažėjo, todėl ypatingas dėmesys buvo skiriamas geram apmokymui, kareivių paruošimui ir mechanizavimui. Tam reikia daug manevrų, ilgesnių skraidymų lėktuvais ar helikopteriais. Kareivius paruošti buvo sunaudojama daug gazolino tankams, šarvuotiems ir kitoms karo mašinoms. Ilgesnis kuro taupymas atsilieps į karių paruošimą ir susilpnins Amerikos karo jėgas.

Patarkite pataisyti klaidą

Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, neseniai gavo iš Amerikos veteranų organizacijos, Disabled American Veterans, plakatą, kuriame yra visų tautų vėliavos. Dr. Bobelis, pastebėdamas, kad plakate nebuvo įtrauktos Lietuvos, ir kitų Pabaltijo valstybių, vėliavos, skubiai parašė laišką tos organizacijos viršininkui, atkreipdamas jo dėmesį į tokį netikslumą. Laišką daktaras Bobelis paaškinė, kad Amerika nepripažįsta Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą ir prašė, kad ateityje plakatai būtų pataisyti, įtraukiant Pabaltijo valstybių vėliavas.

Amerikos Lietuvių Taryba ragina visus lietuvius taip pat rašyti veteranų viršininkui laišką, protestuojant šia klaida plakate. Prašome rašyti: Mr. John T. Soave, National Commander, Disabled American Veterans, 201 Raven, East Deterot, Michigan 48021.

Pastabos iš tolo

Gyvenimas dykumoje

Veinu kaip šiandien gyvenimas atrodo Čikagoje, Detroito, Clevelande, New Yorke. Ypačiai kiek jį įtaigoja suvaržymai, liečian susisiekimą automobiliais ir namų apšildymą (Amerikos didesneje dalyje, ypačiai Rytuose). Namų apšildymas (arba ir vėsimas) čia, Kalifornijoje, nesudaro jokios problemos, gi susisiekimas automobiliais taip pat dar vyksta senu tempu, nežinant, kad atitinkamų įstaigų įnešimu — tolimesnių distancijų vairuotojai šį savaitgalį turėjo būti labai apdairūs gaut kur nors (pakelėje) benzino, kad laikui ir be sunkumų galėtų nuvažiuoti ten, kur nori.

Matykite beveik 75% Kalifornijos veikiančių benzino stočių buvo savanoriškai sutikę "uždaryti" savaitgaliai — ir užsidarė. Betgi ir vairuotojai nebuvę "pėsti" — benzino prisipylė pilnas tankus jau penktadienį, išskaitant mane. Kai Los Angeles pripildęs pilną tanką atvažiuavau į Desert Hot Springs buvau te šnaudojęs mažiau negu pusę tanko (lygiai 125 mylios nuo namų Los Angeles iki bakūžės dykumoje — Desert Hot Springs) — prisipildžiau čia vėl pilną.

Taigi — esu saugus ne tik vietiniam susisiekimui visą savaitę, bet ir grįžimui į Los Angeles.

Greitis pakeliui: 50-80 mylių. Kai greitkelyje mėginau važiuoti tik 50 mylių, mažiū mažiausia kiekvienas antras automobilis mane pralenkė. Kai nepasiduodamas tokiems lenktyniautojams aš pats spustelėjau iki 65 — 75 mylių greičiu, pastebėjau, kad esu bendroje greičio linijoje su dauguma važiuojančių. Net ir tada buvo važiuojančių, kurie mane lenkė — taigi važiuo greičiau negu 80 mylių per valandą, vietoj rekomenduotų 50 mylių.

Taip čia atrodo "savanoriškas" apsiribojimas taupyti energiją, kiek tai liečia prezidento Nixono ar Kalifornijos gubernatoriaus Reagano apeliavimą į Amerikos gyventojus, šiuo kritišku momentu, kai Amerikai, trūkstant benzino, gresia ekonominė suirutė. Su tokiais "savanoriais" nieko nebus.

Taigi: kaip čia dykumoje atrodo tuo metu, kai Čikagoje ar New Yorke jau rūpinamasi, kad nereikėtų šalti?

lapkričio 30 d. 9 val. ryto: oras 79°, drėgmė 28%, vėjo kryptis SSW, vėjo stiprumas 0.2 mph, mineralinių vandenų temperatūra maudymosi baseinuose 88°, šaltame, 102° šiltame, matomas neribotas, erdvė mėlyna — jokio debesėlio, oras toks ty-

ras — žvarus, kad net "švepia".
 gruodžio 1 d. — kešais laipsniais šalčiau, vienur kitur debesėlis, vidurdienį vėjuota — iki 25 mph, tačiau vakarop vėjas aplyta iki visiškos ramybės, kad net medžių lapai nejudą.

gruodžio 2 d. rytas iššaušo nepaprastame grožyje: jokio debesėlio, nepaprasta tyla — be vėjo, tekantios saulės spinduliais nužerti kalnai paskendo įvairiausiose varsose, o ypačiai snieguotas Mt. San Jacinto (10,831 pėdų aukštyje) vienoje pusėje ir Mt. San Gorgonio (11,485 pėdų pėdų aukštyje) kalnų viršūnės. Šiandien dar pora laipsnių šalčiau, bet vistiek ganėtinai šilta: 72°. Po pietų — vėjas, bet vakarop nutilo ir naktis buvo tokia rami kaip tyla (kartais net neįauku atvažiuojant iš didmiesčio triukšmo). Naktį šalta — vos apie 50°. Betgi drėgmė vistiek maža, tik 31%.

Gruodžio 3 d. — beveik tas pat, kaip ir vakar, tik jau iš pat ryto daug šilčiau: 8 val. ryto oras jau net 70°. Jokio vėjo, jokių debesų, jokio judėjimo. Jei ne stebėtinai dykumų spalvingumas, ypačiai snieguotų kalnų viršūnių spindėjimas, dykumų paukščiai ir vienas kitas, labai aukštai praskrendantis, lėktuvas — atrodytų lyg viskas būtų mirę, tokia ramybė, prie kurios atvažiuojant iš didmiesčio reikia priprasti.

Tai tik kelios dienos dykumoje, o tokių dienų dabar kaip tik daug, čia pats geriausias sezonas. Žinoma, yra ir kitokių, net gana "žiurių" dienų, ypačiai vasaros metu, kai labai būna karšta (ir nepaprastai sausa, ir prie to dar užpula stiprūs vėjai. Lietaus šį žiemos sezoną čia — 0.

Žinoma, nereikia aiškinti kaip jaučiamasi žiemos metu maudantis atvirame ore, plaukiojant baseine, stebint snieguotus kalnus arba ir čia pat kaitinantis saulėje, nekaltant jau apie tyrių tyriausią orą.

Nestebėtina todėl, kad šiuo laiku čia pilna turistų, daugiausia senesnio amžiaus ir didžiulioje iš "šaltų" kraštų, kaip pav. New York, Ill., Mich., Ohio ir t. t. Ypačiai daug čia dabar kanadiečių, net iš pačios tolimos šiaurės. Jų čia kiekviena žiemą tiek daug, kad kiekvienu metu vasario pradžioje čia skelbiama "Canadian Day", kuri šiemet buvo sutrukusi apie 10,000 žmonių, kurių tarpe daugiau kaip tūkstantį kanadiečių.

Linkėjimai visiems iš vietovės, čia pat Amerikoje, kur vasaruoja žiema.

Desert Hot Springs, Calif.,
 gruodžio 4, 1973.

"NICEVO" TAKTIKA MASKVOJE

Iš Maskvos pranešama, kad sovietų policija (pirmą kartą) išbandė naują taktiką: Būrelis politinių dissidentų, apie dvidešimt asmenų Maskvoje per Sovietų Sąjungos konstitucijos dieną Puškino aikštėje surušė, kaip ir kitais metais, protesto demonstraciją.

Andrejus Sacharovas, sovietų atominės bombos "tėvas" (išradėjas) ir dvidešimt kitų nusimovė kepurės sustojo ramiai ir tyliai savo tarpe kalbėjosi — tuo būdu reikšdami protestą, kad sovietų valdžia nepaiso žmogaus teisių, kurios yra garantuotos Sovietų konstitucijoje.

Penktą minučių pastovėję protestantai užsirovė savo kepurės ir išskirstė. Policija nedavė nieko nemačiusi.

Jacqueline Kennedy Onassis mėgsta įdinti ir, sakoma, yra nebloga lėlių medžiotoja.

ANTANAS GRINIUS

Kanados naujienos

(Tėsinys)

Meninė dalis

Šešios mergytės Dana Dajno-rytė, Vyta Zubrickaitė, Jūratė Zubrickaitė, Niša Zubrickaitė, Kristina Langytė ir Vaidelutė Šetikaitė atliko Kūnigundo Kodatienės parašytą montažą "Partizanų Dvasia".

Jauna solistė Romona Braunnell, akompanuojant Mrs. Dambelton, padainavo tris daineles: "Pasvarstyk ante!" "Kur Bakūžė samanota" ir trečiąją prancūzų kalba.

Keturių baletų studijų šokėjų vadovaujamos Vaidelutės Šetikaitės, pašoko du šokių. Vieną šokį šoko su vienuis rūbais, o kitą su kitais.

Programa buvo gyva, nenuobodi ir gerai atlikta. Kiekvienas jos atlikimas susilaukė daug plojimų. Programą parengė ir ją režisavo Stasė Zubrickienė.

Banketas ir šokiai

Po meninės programos vyko banketas ir šokiai. Žmonių prisirinko daugiau negu, kad rengėjai buvo numatę. Kiekvienas turėjo prieiti prie maisto ir jį pasiimti. O jei kas norėjo stipresnių gėrimų, galėjo jų nusipirkti bare. Visą laiką buvo galima gauti kavos ir pyragaičių. Šokiams grojo geras orkestras. Banketo metu buvo parduvinėjami laimės numeriai ir praves-tas dovanų paskirstymas.

Vėliavos mėcenatai ir kūmai Stasė ir Petras Polgrimai į salę atgabeno didelį tortą ir visus svečius juo pavaišino. Banketas tęsiasi iki 1 val.

Pamaldos ir vainiko padėjimas

Sekmadienį, spalio 28 d., 10 val., St. Catharines lietuvių parapijos bažnyčioje už šaulius, šaules ir Lietuvos kankinius tėlavas J. Liauba atliko mišias ir pasakė labai jautrų ir tai dienai pritaikintą pamokslą. Mišiose dalyvavo 11 vėliavų. Dalyvauja 9 vakar šventinimo iškilmėse dalyvavusios vėliavos, naujai pavaišintos Povilo Lukšio ir Lietuvos vėliava.

Po mišių šauliai ir šaules su vėliavomis išsiskyrė prie pastatyto paminklo žuvusiems už laisvę lietuviams ir ten padėjo du vainiku. Vienas buvo Povilo Lukšio šaulių kuopos ir kitas jūrų šaulių "Baltija" kuopos Toronte. Vainiko uždėjimo iškilmes pravedė Adolfas Šetikas, o žemiau talpinamą kalbą pasakė Vladas Pūtvis šaulių kuopos pirmininkas Stasys Jokubaitis.

— Nepriklausomoje Lietuvo-

reivio paminklo įrašė į savo testamentą šiuos įsidėtinus žodžius: — Mes šaukiame kiekvieną Lietuvos žemės sūnų ir dukrą, su meile, be paraginimų kiekvieną progą atiduoti savo duoklę Tėvynei. Ir pefies dirbti net tik savo, bet ir jos gerovei, laimei ir garbei.

Žuvusių savanorių, tautos didvyrių ir savo vardu, mes skelbiame didžiausią paminklą tokiame Lietuvos žemės sūnių ir dukrų, kas bet kokiomis aplinkybėmis atsisakytų šventiausiu žmogaus teisiu laisvai ir nepriklausomai gyventi, arba bet kuria kaina parduotų priešui nors mažiausią savo tėvynės reikalą.

Mūsų tautos didvyriški kovotojai partizanai karių eilese buvo tūkstančiai šaulių, sake:

— Kovojame ir tikime, kad jau artėja laikas ir valanda. Sprendimą lems ir vėl skambės mūsų laisvės varpas plačiai po dienos ir šių vaišių šeiminkes tėvynės laukus. Mes savo pa-Stasę Galdikiene, Anelę Ališausreigą norime atlikti šventai, kadkiene, Juzė Kazragienė ir p. Še-brangiausi mūsų Lietuva lais-tikiene ir joms padėkojame ir vai gyventų amžinai.

Šiandien su vėliavomis nulenk-dami galvas už žuvusius dėl Lie-tuvos laisvės, visus tautos did-vyrius, pasiryškime visi nesit-raukti, mes negalime žengti at-gal, kai tiek daug aukų ant tau-tos laisvės aukuro sudėta.

Tad pirmyn, drausai su iškelta trispalve vėliava, kad vėl lais-vai žygiotų savo krašto Lie-tuvai ir būtų laisva Lietuva. Pa-dėti vainikai: Povilo Lukšio šau-lių kuopos ir jūrų šaulių "Balti-ja" kuopos ir sugiedotas. Lie-tuvos himnas.

Vaišės Stasės ir Kazio Galdikių namuose

Pagerbus Lietuvos kankinius ir uždėjus vainikus prie kanki-nių paminklo, Stasės ir Kazio rez-identijoje buvo surengta iš to-limesnių vietų atvykusiems šau-liams pusryčiai — užkanda. Ten mes ne tik skaniai prisivalgėme, bet ir skaniais gėrimais buvo-me pavaišinti. Laikė vaišių bu-vo pasakyta graži kalbų, su-giedota, savininkams ilgiasių metų ir sušaukta keletą kartu valio...

Prisivalgę ir prisivašinę tik dabar prisimėme mūsų vakar mūsų laisvės varpas plačiai po dienos ir šių vaišių šeiminkes tėvynės laukus. Mes savo pa-Stasę Galdikiene, Anelę Ališausreigą norime atlikti šventai, kadkiene, Juzė Kazragienė ir p. Še-brangiausi mūsų Lietuva lais-tikiene ir joms padėkojame ir užtraukiame dainelę: "Gera bu-vogaspadinė... Ir vėliau traukia-me sudiev, sudiev ir skirstėmės į namus. Kiek buvo gera sve-čiuotis ir vaišintis, tiek blogo buvo važiuoti — visą laiką lie-tus lijo ir lijo.

(Pabaiga)

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čia gietės įspūdinga foto-putoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminis, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, graži užsienio. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, FIVE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto vado Hasiemo vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

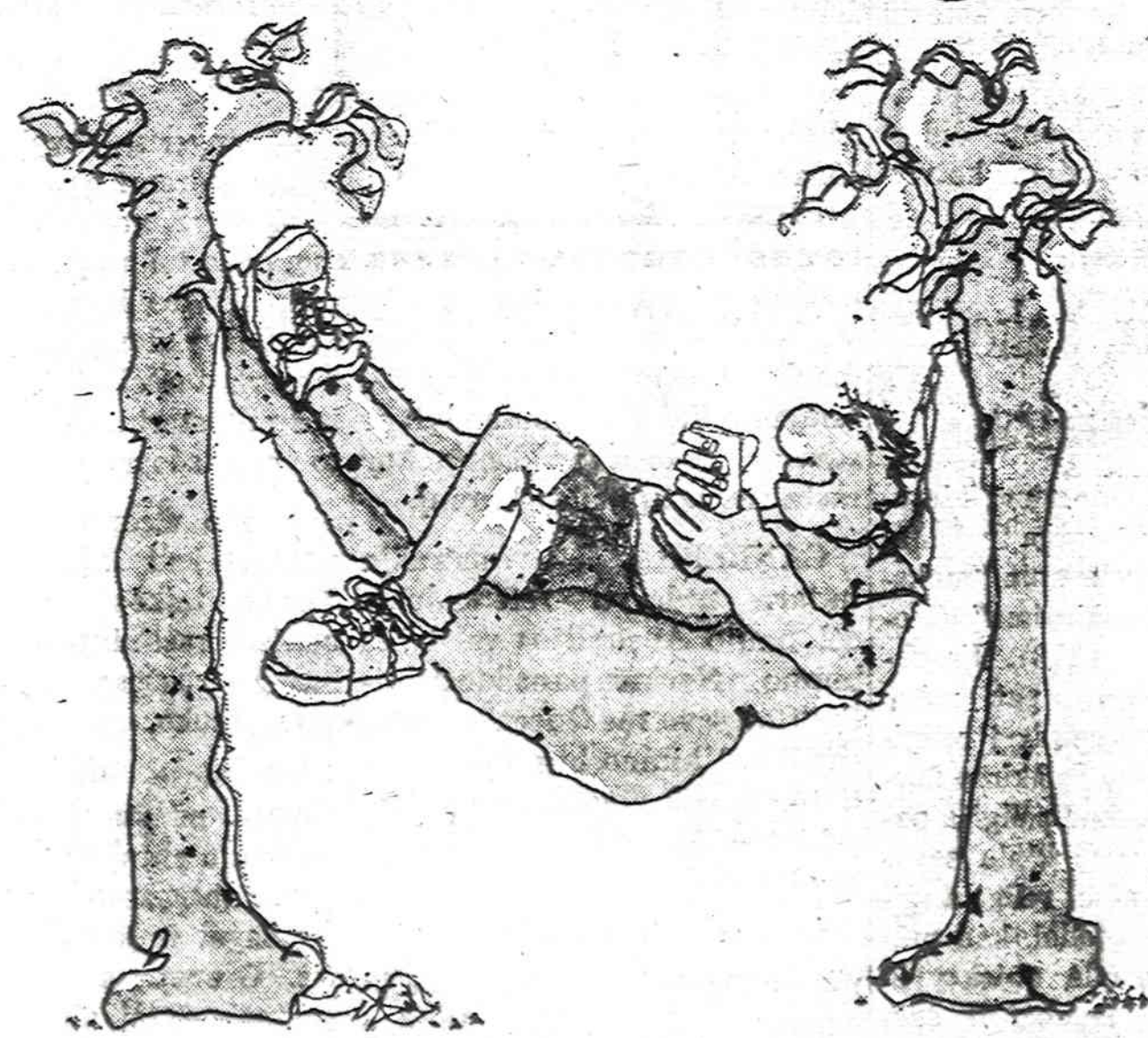
Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriškai tikslus, auto biografinis, pabrėžiantis to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 111 psl. Kaina \$3.00. Kietas viršelis \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jais ir atsi knygą galima įsigyti atsilankius i Naujienas arba atsinauta čeki ar antine perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

No Sweat Savings.

Sometimes the hardest work of all is trying to save a few extra dollars. Those everyday necessities just seem to eat up your paycheck until there's nothing left to tuck away for the future.

But there is an easy way to build a nest egg. The Payroll Savings Plan. Just sign up where you work, and any amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's so simple, you almost forget your money's there working for you.

And, pretty soon, you'll be surprised at how your savings have grown. The Payroll Savings Plan. Takes some of the perspiration out of planning ahead.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years. Now U.S. Bonds pay 4 1/2% interest when held to maturity. If you need the money before that time, you can cash them in for face value, or use them to buy more bonds. There's no penalty for cashing in or buying more bonds, and interest tax may be reduced with redemption.

The U. S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order's bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DEDEŠ SIKNO GYVENIMO BRUOZAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnėji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis Dedeš Serną apibūdina kaip patiną, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo pasakojimų. Jis gali pasakoti gražiai surašytą Dedeš Serno gyvenimą. Jis bus puiku prisiminti senus laikus ir pasakoti gražius istorijus. Naujai atvykęs lietuviai gauti žiemos ar vasaros pasiskaitymams nu-parki Antano Rūkos parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dedeš Serno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina u pažinimo, o naujiesiems atėjimams, jaunimui, rasytojo Antano Rūkos lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesuolių gyvenimu ir jų kietą ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis Serno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

NAUJIENŲ ADMINISTRACIJA

NAUJIENŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokią paramą, taip pat atsiliepinus laiškais ir pareiškimais, kurie rado teigiamą at-garsį visų lietuvių protuose bei širdyse pačioje vajaus pradžioje.

Amirajame vajaus laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiamą paramą aukomis, bet ir kiekvienam laikraščiu brangiausia dovana — naują prenumeratorių, kad nuolat didėjant jų skaičių būtų ilgam užtikrinta egzistencija nekeltant kainos. Naujienos savo tikslią informaciją ir laikysena, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruosius bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visų lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama taptų konkreti. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinti Naujienas, besistengiant surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami užsiskirti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reiki-kaingos, ir net būtinos.

Chicagoje ir Kanadoje Naujienos metams — 24.00, pusei metų — \$13.00, trimis mėnesiams — 7.50, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėnesiui — \$2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS
 1739 So. HALSTED ST.
 CHICAGO, IL. 60608

Siunčiu dol.

Prasau siūsti Naujienas per mane užsiskiriant naujam skaitytojui.

Užsiskiriu Naujienas savo _____ kaip dovana _____ progai.

Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereiktų siūsti raginimo.

Vajaus progai prasau siūsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis susipažintų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

Parašas _____

give...
 so more will live

HEART FUND

JURGIO VALAIČIO PRANEŠIMAS

Jurgio Valaičio, VLIKO vicepirmininko visuomeniniams reikalams, pranešimas VLIKO Seimui 1973 m. gruodžio mėn. 1 dieną, Toronte.

(Tešiny)

Pabrėžta jau pačiu Konferencijos pavadinimu, kad sušaukta darbo dirbti, konkrečių uždavinių spręsti, susitariti ne studijų dienoms, ne pareiškimams paskelbti. Dėl to manoma, kad konferencijos dalyvių skaičius neturėtų būti labai didelis, neturėtų žymiai viršyti 30. Iš kitos pusės, tikimasi joje išgirsti nuomones visokias, jei jos suderinamos su Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės siekimu.

Konferencijoj numatytos trys dalys: Apžvalginė, svarstomoji ir išvadinė. Apžvalgoje būtų liečiama: a — Padėtis Lietuvoje ir laisvinimo darbas; b — Santykiai su pavergtais lietuviais laisvinimo darbo požiūriu; c — Pasaulinės politikos raida, jos pavojai ir progos. Svarstomoj dalyje konferencijos dalyviai praneštų savo planus ir sumanymus laisvinimo darbu sėkmingiau ir racionaliau dirbti, bei juos diskutuoti. Pagrindiniai siūlymai turėtų būti padaryti raštu iš anksto,

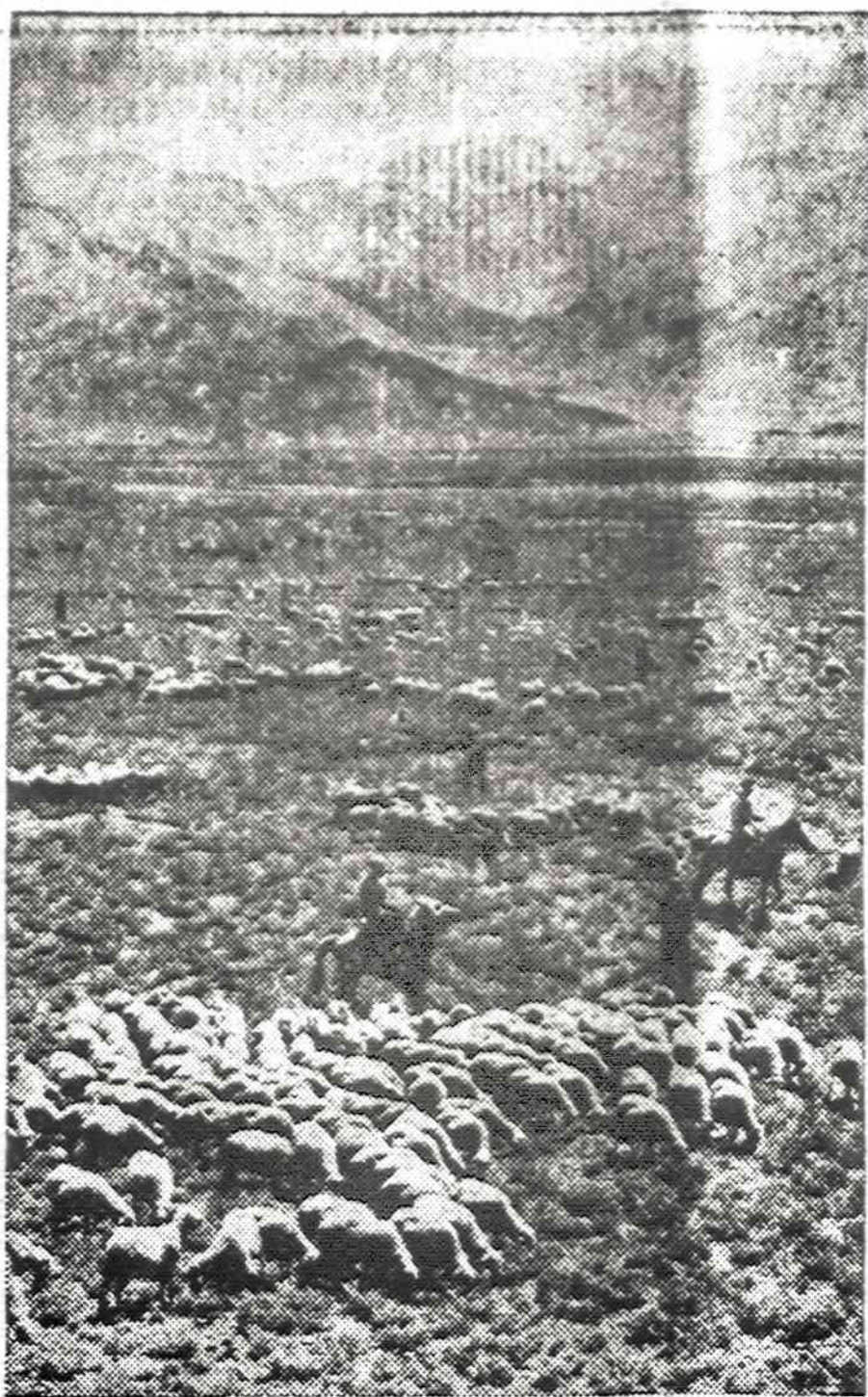
kad dar prieš konferenciją jos dalyviai galėtų su jais susipažinti.

Išvadinė dalis, be abejo, būtų pati įdomiausia ir svarbiausia. Visi nutarimai ar sutarimai, liečiantys atskirų organizacijų nuostatus, išgaliotų tik atskirų organizacijom numatyta tvarka juos patvirtinus.

Mes manome, kad žvelgiant į tolimesnę ateitį, reikėtų neįvesti pažvelgti į Lietuvos laisvinimo organizacijos sąrangą visu plociu. Tik tokiu būdu galima tikėtis ne tik įdomesnių, bet ir patvaresnių sprendimų.

Aplamai kalbant, organizacinės formos neturėtų būti lemiamas veiksnys. Su laiku keičiasi lietuviškoji visuomenė, kaip ir visos kitos, keičiasi ir aplinkybės, kuriose gyvenam. Organizacija nuosekliai turėtų prie šios raidos prisiderinti. Iš kitos pusės, Lietuvos laisvinimo darbas per daug svarbus ir atsakingas, kad mes galėtume sau leisti temperamentingus bandymus, ar tiesiog žaisti Lietuvos laisvės likimu.

Ir VLIKO organizaciniai nu-

Oficiali Kinijos žinių agentūra Hsinhua išsluotinėjo šią nuotrauką, rodančią tautų Tibo Pengu slėnio gyvenimą. Slėnyje ganosi avys, toliau matosi Tibo kalnai.

statai nėra neliečiami, kol pakaitimai nepaliečia VLIKO vaidmens Nepriklausomos Lietuvos Valstybės tęstinumo vykdyje ir išlaikyme. Lietuvos laisvinimo darbu sėkmingai derinti turi būti organizacija, kuriai, reikalui esant, paklustų visi šį darbą dirbantieji. Kadangi tokia subordinacija mūsų aplinkybėmis galima tikrai iš geros valios, šis pagrindinis koordinacinis veiksnys turėtų būti visiems savas ir priimtinas.

Tokios padėties mes šiandien neturime. Tokios viltys, be abejo kai kam skamba utopija, o vis dėlto mums atrodo, kad yra įdomių galimybių. Sumanymų ta linkme mes giriname ne vieną VLIKą, kuris šiuo metu neša koordinacijos atsakomybę ir kurio, deja, ne visi klauso, taip pat turi įdomių sumanymų, kuriuos numato konferencijai pateikti.

Lietuvos Laisvinimo Darbo Konferencija yra nelengvas užsimojimas. Mes tikime jos paisekimu. Taip pat nemanome, kad ji ar tokia panaši bus paskutinė. Priešingai — mums reikia dažniau susitikti, geriau vieni kitus pažinti. Dėl šito žygio mes laukiame ir jūsų paramos.

Šiuo klausimu susirašinėjam su numatytais Konferencijos dalyviais. Nuo pat pradžios būdami nuomonės, kad šis reikalas yra ne tik svarbus, bet ir ilgai neatidėtinamas, mes stengėmės šią konferenciją sukviesti dar šiais metais. Daugumos konferencijos dalyvių darbai ir planai to padaryti neleidė, nors principinis pritarimas konferencijai gautas iš visų nurodytų dalyvių.

Pav., kaip žinote, PLB pagrindinį dėmesį skyrė kongresui, naujoji valdyba tik neseniai pradėjo eiti pareigas. JAV Krašto valdybos taip pat keitėsi. Diplomatinės Tarnybos narys p. Stasys Lozoraitis, ir lankydamasis New Yorke, pa-

reikė pageidavimą nukelti konferenciją į ateinančių metų pradžią. Sprendžiant ir padėties šiandien, ši konferencija galėtų įvykti 1974 metų balandžio mėnesį.

Šia m(konferencijos) reikalui atitekus didelei mūsų dėmesio daliai, kiti mūsų veiklos lietuvių visuomenėje užsimojimų nukentėjo. Svarbiausia, ir jaunimui tiek dėmesio nepašyrimas, kiek planavom. Šis reikalas bus perkeltas į ateinančius metus. Jaunieji mūsų valdybos nariai po visų patyrimo šį darbą tęs.

Ieškojimą įdomesnių būdų VLIKą stiprinti mes rišame dalinai taip pat su paruošimais L. L. Darbo Konferencijai. Taigi, pradėtus darbus ateinančiais metais tęsime iš vienos pusės. Iš kitos — kreipsime ypatingą dėmesį į padėties okupuotoje Lietuvoje studijavimą ir sekimą. Jeigu, kaip čia anksčiau minėta, Lietuvos laisvinimo darbaikome pirmiausia talka Lietuvoje kovojantiems lietuviams, visai nuoseklu stengtis žinoti, kur ir kokios talkos jiems svarbiausia reikia. Šis uždavinys vykdomas ir dabar dalinai. Jis vykdomas ir šiame suvažiavime: Pagrindinės pasikaitų temos, kaip matote, liečia padėtį Lietuvoje, ir tai nėra įvykę atsitiktinai.

Tiesa, kad Lietuvos gyvenimą seka ne tik VLIKO leidžiama Elta, bet visa eilė išveiktų žmonių, spaudos bendradarbių, visuomeninių mokslų specialistų. Mes pasigendame turimų žinių santalkos, analizės, o taip pat norime šį darbą suintensyvinti. Taigi, steigtiems institutais ar institucijai, specialistų sambūris, kuris telktų ir studijuotų žinias sistematingai iš visų Lietuvos gyvenimo sričių, nes visose gyvenimo srityse vykdomas vienu ar kitu būdu pagrindinių žmogaus teisių pažeidimas bei tautinės kultūros žalojimas ir slopinimas.

Žiauri dalis mūsų tautos, kai jos laisvę pakeitė sovietinė okupacija. Dėl to valstybinės Lietuvos nepriklausomybės atgavimas lieka visų mūsų pastangų galutinio tikslu.

Pabaigai norėčiau pasinaudoti šia išimtiną proga ir porą žodžių pasakyti Kanados lietuviams. Mes džiaugimės šia galimybe jus pamatyti ir jums pasirodyti. Tikimės, kad tai, ką jūs šio suvažiavimo proga pamatysit ir išgirsit, jūsų neapvils, nes dažnai įvykiai ir žmonės iš toliau iš perspektyvos kitaip atrodo.

Mūsų bendram reikalui, žūrint į tolimesnę ateitį, būtų daug geriau, kad lietuviai VLI

Dujos iš anglies

JAV turi vieną trečdajį viso pasaulio anglies — apie 3,2 trilijonų tonų, pakankamų keliems šimtmečiams. Tačiau daug tos anglies negalima vartoti dėl oro užteršimo, nes ji turi daug sieros. Šios energijos krizės metu oro leistino užteršimo taisyklės sušvelninamos ir įmonės skatinamos grįžti nuo švaresnio kuro vėl prie anglies.

Turint pažengusią technologiją, galima būtų pagaminti iš anglies švariai degančias metano dujas ir energijos trūkumas tuo būdu pašalintas. Anglies gazifikacija — metano gavimas iš anglies — buvo bandomas Europoje per 30 metų, bet procesas brangiai atsieina, o gaunamas produktas yra menkesnės vertės už natūralias dujas.

JAV specialistai pademonstravo keletą anglies pavertimo į dujas procesų. Dauguma jų remiasi deginimu sutrintos į miltelius anglies labai karšto oro ko-

lonoje. To didelio spaudimo cheminės reakcijos produktas, pradedęs pro eilę kataliktinių filtrų, tikslu išskirti taršos produktus, yra švarus sintetinis metanas, kuriuo galima maitinti esančius natūralių dujų vamzdžius ir naudoti pramonei bei namų reikalingams.

Daugiausiai pažengęs anglies gazifikacijos metodas bandomas 7 milijonų dolerių įmonėje Hy-Gas Čikagoje, kuri suplanuota paversti 75 tonas anglies per dieną į pusantro milijono kubinių pėdų aukštos kokybės dujų. Kita tyrimo tikslams pastatyta įmonė yra Rapid City, S. D. Ji skirta paversti lignitą (anglies rūšį kiek panašią į durpes) į laisvas nuo sieros dujas. Dar veikia įmonė Princetone, N. J., kuri paverčia anglį į dujas ir sintetinė nevalytą alyvą.

Ekspertai sako, kad dar truks koki 5 metai, kol anglies gazifikacija virst sėkmingu procesu. Kad iki to turi būti išspressti sekančieji neaiškumai: Ar gali būti surastas procesas, kurs tiks visoms anglies rūšims? Kuris iš žinomų kelių teoretinių metodų pagamins geriausias dujas mažiausia kaina trumpiausiu laiku? Kol pramonė nedavė tvirtų atsa-

kymų į šiuos klausimus, bendrovės dar nesiryžta investuoti 250 milijonų, reikalingų vienos įmonės pastatymui. Šiais metais valdžia išleis 30 milijonų anglies gazifikacijos tyrimui. O pramonė paskyrė tam tikslui 10 milijonų.

Sąryšyje su anglies gazifikacija iškyla klausimas: kur dėti šalutinį proceso produktą? Vieno tūkstančio megavatų įmonė, kuri pagamins 41.5 milijonus kubinių pėdų dujų per metus, paliks pelenų krūvą, padengiančią šešių akrų plotą 25 pėdų aukščio.

V. Petraitis

MIDWAY AERODROMUI NESISEKA

Paskutiniu metu net keturios didžiosios aviacijos kompanijos United Airlines, Ozark, Western ir TWA (Trans-World Airlines) arba jau atsiskakė arba atsiskakys naudotis Chicago miesto aerodromu. Priežastis nurodoma lėktuvams kuro stoka. Dvi linijos — American ir Northwest dar neapsisprendusios. Meras Daley ramina, kad dėl to Midway aerodromo neteks uždaryti.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

- SLA — jau 30 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrausimams nariams.
- SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.
- SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100,00 iki \$10,000,00.
- SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunulis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.
- SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000,00 apdraudus tik \$3,00 mokesčio metams.
- SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000,00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2,00 i metus.
- SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryžstaivimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKU PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1,50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1,80.
5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1,00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų s-gos premiuota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stančikaitės iliustracijos. 188 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švaištis, ŠAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3,00.
8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai Eiluočių padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1,00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlo iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2,00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%	PER ANNUM
	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$6.50
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year, other countries \$25.00 per year.	viename mėnesiui	\$2.50
15 cents per copy.	Kitose JAV vietose:	
	metams	\$22.00
	pusei metų	\$12.00
	trims mėnesiams	\$7.50
	viename mėnesiui	\$3.00
Dienraščio kainos:	Užsienio:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	Metams	\$25.00
metams	pusei metų	\$14.00
pusei metų	viename mėnesiui	\$3.50
Kitose JAV vietose:	metams	\$22.00
metams	pusei metų	\$12.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Suslovas tyčiojasi iš Lietuvos komunistų

Michailas Suslovas, vienas rusų komunistų partijos centro komiteto sekretorių, lapkričio 27 dieną buvo atvykęs į "tarybinę" Lietuvą, įteikė "laisvų tautų draugystės ir brolybės vėliavą", Kauno studentams patarė pasiskaityti komunistų partijos istoriją ir Vilniuje suvežtiems komunistų partijos centro komiteto nariams ir kandidatams, dirbtuvėlių direktoriams ir kolchozų pirmininkams, kariuomenės vadams ir policijos viršininkams pasakė labai "svarbią" kalbą.

Kalbos metu Suslovas priminė susirinkusiems apie nepaprastai didelę "laimę ir gerbūvį", kurį atnešė "tarybinei" Lietuvos respublikai ne tik Suslovo atvežtoji vėliava, bet kartu su ja einantis "tautų draugystės ordinas". Be Vilniui suvežtų komunistų partijos centro komiteto narių, Vilniuje Suslovą sutiko gen. A. Majorovas, Pabaltijos karinės apygardos vadas, gen. I. Gubinas, tos pačios karo apygardos politinis komisaras; adm. V. Michailinas, Baltijos laivyno vadas; M. Šablukovas, Baltijos laivyno politikomisaras, Sniečkus, Šumauskas, Vazalinskas, Manušis, Charazovas, Barauskas, Ferensas, Vildžiūnas ir kiti.

Į Vilniaus sporto rūmus suvarytiems tarybinės Lietuvos komunistų vadams, satrapams ir rusų įvestos baudžiamos vykdymo įstatymų, Suslovas įteikė "tautų draugystės ordina", kuris turėjo reikšti didelę draugystę, brolybę, artimą kiekvieno "tarybinio žmogaus širdžiai." Vėliau jis šitaip pradėjo aiškinti tos "brolybės" reikšmę:

"Šiandien Lietuva — klestinti socialistinė respublika, lygi tarp lygiųjų didžiosios tarybų Respublikų Sąjungos sudėtyje. Visi Lietuvos laimėjimai, kuriant jos ekonomiką, keliant liaudies gerovę, vystant kultūrą, paverčiant respubliką klestintiu kraštu, pasiekti dėka sąmoningo ir pasiaukojamo pačios lietuvių tautos darbo ir kartu dėka visapusio broliško lietuvių tautos bendradarbiavimo, savitarpio pagalbos ir neišardomos draugystės su visomis kitomis mūsų tarybų šalies tautomis ir pirmiausia su didžiąja rusų tauta". (Tiesa, 1973 m. lapkr. 29 d. 1 psl.).

Kad visos tautos yra "lygios", šiandien kiekvienam aišku, kad pavergta Lietuva yra "lygi iš lygiausių", ne vieną kartą tvirtino Suslovas ir kitį panašūs Maskvos emisarai, bet kad rusų tautos "lygumas yra didžiausias", Suslovas ir vėl pakartojo Sporto aikštėn sušauktiems lietuviams.

PAGARBA MIRUSIESIEMS (5)

KRIKŠČIONIŠKAS MIRUSIŲJŲ LAIDOJIMAS LIETUVOJE

P. STRAVINSKAS

(Tęsinys)

II. — Krikščioniškosios laidojimo tradicijos nepriklausomos Lietuvos miestuose

Užsienio: Metams \$25.00, pusei metų \$14.00, viename mėnesiui \$3.50

Kitose JAV vietose: metams \$22.00, pusei metų \$12.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

buvo tokių turinčių plačios apimties laidojimo tradicijų, kokios buvo susiklojusios mūsų kaime. Tų "kaimietiškių" tradicijų mūsų miestas, didėle dalimi, nesilaikė. Gal dėl to, kad mūsų miesto žmonės, kiek

Papasakojęs lietuviams komunistams apie visoje Lietuvoje atsielkus didelius komunistų partijos "laimėjimus", Suslovas pradėjo tyčiojasi iš "lygiųjų lietuvių". Pasidžiaugęs dideliu lietuvių įnašu ne tik į "socialinę revoliuciją", bet ir į tėvynės gynimą nuo grobių, Suslovas šitaip kalbėjo:

"Didelį indėlį į šią pažangią išsivadavimo kovą įnešė Lietuvos darbo žmonės. Visiems laikams jėgų revoliucinės kovos už socializmą mūsų šalies metraštį šlovinti didvyriškų Lietuvos kovotojų — Zigmo Angariečio, Vinco Mickevičiaus-Kapsuko, Karolio Poželos ir daugelio kitų vardai. Istorijos metraštyje niekada nenubluks puslapiai, pasikartojontys, kaip tūkstantčiai Lietuvos darbininkų ir valstiečių kartu su Rusijos proletariatu, bolševikų partijos vadovaujami, dalyvavo Spalio revoliucijoje ir kovėsi su baltagvardiečiais". (Ten pat).

Susirinkimui pirmininkavo Sniečkus, Šumauskas ir Manušis. Suslovas kalbėjo rusiškai. Kai jis prisiminė šiuos tris "itakingus" komunistų partijos vadus, tai Šumauskas susiraukė. Atvažiuoti į Vilnių ir tvirtinti, kad Zigmas Angarietis buvo vienas didžiausių komunistų partijos kovotojų, kad jis prašytas į "revoliucijos metraščių" yra didžiausias pasityčiojimas iš lietuvių komunistų ir iš buvusių vadų. Jeigu Angarietis buvo toks jau geras, tai kuriam galui rusai komunistai jį Maskvoje sušaudė? Jeigu Angarietis buvo toks veiklus, tai kuriam tikslui Mickevičius Kapsukas sovietų čekistams kelias atvejais prieš Angarietį rašė bauriausius skundus? Jeigu Karolis Požėla buvo toks ištikimas, kad ir jis įtrauktas į "revoliucinės kovos už socializmą metraščių", tai kuriam galui Minske komunistai sušaudė Karoliaus Poželos mylėtą žmoną Katrę Matulaitę Požėlienę?

Suslovas Sniečkų labai gerai pažįsta. Jis žino, kad Angarietis buvo Sniečkaus mokytojas, rekomendavęs patį Sniečkų priimti į partiją. Sniečkus kelias atvejais Maskvoje turėjo progos arčiau pažinti Angarietį ir jo skelbiamomis idėjomis susižavėti. Sniečkus iš Suslovo išsidersėjo leidimą pastatyti Angariečiui paminklą. Bet Suslovas taip pat labai gerai žino, kad "didysis brolis", "lygiausias iš lygiųjų" Zigmas Angarietis nutėisė ir sušaudė. Kokia prasmė pateikti jį rusiškų komunistų partijos metraščių, jeigu pirma reikia gauti kmounisto kulka į pakaušį? Kiekvieną Sporto salėje buvusį lietuvių komunistą turėjo nukrešti šiurpuly. Jeigu "didysis brolis", prieš įrašydamas į metraščių, paleido kulka Angariečiui, tai jam ranka nesudrebė paleisti kitą kulka bet kuriam pasizėjusiam komunistui.

Kuriam galui Suslovui reikėjo šį reikalą priminti? Toks elgesys būtų pateisinamas tik tai tuo atveju, jeigu Maskva nepasitikėtų dabartiniais Lietuvos komunistų partijos vadais, kaip savo laiku nepasitikėjo Angariečiu. Sniečkus ir visi jo bendradarbiai, rodos, stengiasi Maskvai įtikinti...

daugiau išpuikę, tas mūsų kaimo tradicijas laikė per daug primityvias, per daug "triuksmingas".

Mūsų miestuose, tegul ir būdavo mirusiųjų namuose ruošiamos šermenys, bet jos buvo tylios, be šventųjų giesmių, be dažnų poterių ir pan. Sako, kad anksčiau, dar prie I-jj Pas. karų ir miestiečių laidojimo tradicijos buvo tos pačios, ką ir kaimo žmonių. Tik vėliau, neprik. metu jos, matot, "sumodernėjo"...

III. — Laidojimas Lietuvoje religijos nepriklausančių lietuvių

Mūsų lietuviuose, ypač moksleėjusiuose, Lietuvos nepriklausomybės metu buvo apsiėję liberalų, vad. laisvamanių, "ne taip" tikinčių arba net ir visiškai netikinčių. Tik jie beveik visi (išskiriant tik labai retas išimtis) buvo tolerantai, prieš religiją, kaip tokią, nenustatę, o daugelis jų net religiją gerbė, kaip tautos dorinimo veiksnį. Toks buvo, pvz., valstiečių liaudininkų Mykolas Sleszevičius, socialdemokratų Vincas Cepinskis ir daugelis kitų.

Jie nieko neturėdavo prieš nei prieš jį palaidojimą su visomis krikščioniškomis apeigomis, pagal lietuviškas krikščioniškas tradicijas, kaip būdavo laidojami jų tėvai ir tėvų tėvai. Kas gi čia blogo, kas negarbingo? — galvodavo jų ne vienas.

Visa betgi būdavo bėda, kad Kat. Bažnyčia tokių nepriklausančiųjų katalikų su savo apeigomis nelaidodavo, o jei ir laidodavo, tai tik kokiomis apželtomis apeigomis, dargi kur nors "nešventintuose kapuose". Iy kokius pilnos garbėsioje žemėje neturintius žmones. Tas anuos mūsų garbingus žmones įžeisdamas.

Todėl mūsų tie "nebažnytiniai", dažniausia, būdavo krematoriumuose sudeginami. To jie dažnai savo artimųjų dar ir paprašydavo savo paliktuose testamentuose.

Lietuvių tarpe buvo, tiesa, ir kietų užsispyrusių ateistų, daugiausia, komunistų (nors jų buvo ir didelių komunistų priešų), kurie jų krikščionišką palaidojimą laikytų, jei iš "anapus" jį matytų, jų dideliu asmenis garbės įžeidimu.

Ziūrint dabar jau iš gan tolimos laiko perspektyvos į tą mūsų praeitį, norisi galvoti, kad dėl tų "nebažnytinių" laidojimo ne pagal krikščioniškąsias laidojimo tradicijas, galgi bus, iš dalies, ir mūsų Kat. Bažnyčios klaida. Kam gi būtų tu didelių suvaržymų ir, laidojant žmogų, aiškinimų, koks

PABAISA LIETUVOJE

Amerikinėje spaudoje praspruko žinutė, jog nūdienėje Lietuvoje, Kaune atsilankė M. Suslovas pas tenyškio politotechniko institute studentus. Norima juos paskatinti uoliau susipažinti su komunizmo teorija, paraginti daugiau dirbti tautų brolybės įgyvendinimui, tai yra rusifikacijos darbu.

Jei toji Lietuvos pakaruoklio veido pabaisa išvaizda, M. Suslovas, buvo pasiūstas Kaunan, tai spėtina, kad vietos jaunimas nėra pamiręs susideginusio savo draugo Kalantos ir jo likimas iki šiol gyvas jaunimo, ypač studentijos tarpe ir sukelia atitinkamą nerimą ir abejingas nuotaikas.

Reikia žinoti, kas yra tas M. Suslovas. Prieš kelis metus esu plačiau pakartotinai apie jį rašęs Naujienose. Čia trumpai priminsiu.

M. Suslovas yra tikra Lietuvos pabaisa. II-am pasauliniui karui baigiantis ir bolševikų armijai jau per Lietuvą žygiuojant. M. Suslovas buvo paskirtas Sovietų Sąjungos komunistų partijos atstovu Lietuvos komunistų partijai centro komiteto antruoju sekretorium. Tada jiedu kartu su A. Sniečkom apsigyveno Panevėžyje slapta ir iš ten veikė. Tada Kaune ir Vilniuje dar buvo pavojinga komunistams pradėti drašiai veikti, nes partizanams tuodu miestai buvo artimi.

M. Suslovas kartu su A. Sniečkom tada įkurdino Lieuvoje taip vadinamus sribus, tai yra bolševikų priešus partizanų naikintojus. Stribai kelis metus Lietuvoje sauvailavo. Galop, buvo atšaukti ir stengtasi juos pamiršti. Su M. Suslovo pritarimu ir nurodymu nukautų partizanų lavonai ištasas dienas buvo laidomi viešose vietose nepalaidoti, kad susektų jų artimus ir juos

jisai buvo — "gerai" tikintis, ar "negerai" "šiek tiek" tikintis, ar "visai netikintis", ar "nepriklausančias", vertas su tikybinėmis apeigomis palaidoti ar nevertas?... Juk tai Dievo reikalas — ar ne? Bent man, pasauliečiui katalikui, ne teologui taip atrodo. Dabar, po Vatikano II-jo Susirinkimo galgi jau ir mūsų Bažnyčia bus pakėitėusi savo pažiūrą šiuo klausimu. Mums, lietuviams katalikams, labai norėtusi laidotis ten, kur visi mes, lietuviai, katalikai, gal net ir kiti lietuviai krikščionys galėtume laidotis bendrose kapinėse, savo lietuviškoje žemėje, savo tėvynėje, ateities nepriklausomoje Lietuvoje.

(Pabaiga)

sulmtų, patardytų ir naikintų. M. Suslovas, kaip žymusis komunistų veikėjas, nėra mėgiamas tarp savo draugų. M. Suslovas yra uždara asmenybė, neturinti artimų draugų ir veikiantis iš pasaly. Jo gudriomis pastangomis — Nikita Chruščiovas buvo pakėlėtas į šalies diktatoriaus, tai yra į Sovietų Rusijos komunistų partijos generalinius sekretorius. N. Chruščiovas gal pamiršo, o gal sąmoningai laikė M. Suslovą toliu nuo komunistų partijos centro ir keletas metų jis dirbo Lietuvoje, nesulaukdamas kito pakėlimo. Tada M. Suslovas pradėjo raustis prieš N. Chruščiovą ir tai svetimomis rankomis, Neigiai trukus N. Chruščiovo karjera buvo baigta. M. Suslovas atsidūrė kompartijos politbiuro viršūnėse ir buvo atšauktas iš Lietuvos.

Kai kas spėliojo, kad su Sovietų Rusijos komunistų partijos viršūnėse vyksta pasikeitimai, A. Sniečkus bus atšauktas. Veik tikra, iki M. Suslovas bus gyvas, A. Sniečkus gali būti ramus dėl savo likimo, nes M. Suslovo asmenyje jis turi gerą draugą. Žinotina, kad M. Suslovas be A. Sniečkaus pagalbos Lietuvoje nebūtų sudaręs sau pabaisos karjerą. O tokios pabaisos būtinai, Sovietų Rusijos komunistų partijos viršūnėse.

Dabar pavergtos Lietuvos komunistų partijos antruoju sekretorium tai yra Sovietų Rusijos kompartijos paskirtas V. Garazovas. Tylis asmenybė, taip pat veikiantis iš pasaly, bet be platesnių užsimojimų.

Taigi, jei buvo gyvas reikalas Kremlinui pasiūsti Kaunan pas studentus M. Suslovą, tai nėra jokios abejonės, kad Lietuvoje neramybė siaučia, bet tik nesugauinama, nesučiumpama ir niekas tos neramybės negali surasti siūlo galo. Tam reikalui pasiūstas M. Suslovas, nes dabar partijos politbiure jis turi pasitikėjimą, bet kartu jo prisibijojama.

M. Suslovas veikė visi iki šiol tolimesnėse kelionėse nėra buvęs. Užsienyje taip pat nesilankė. Gal jo pakaruoklio veidas jam kliudo svetur pabuvoti, bet štai Kaunan jis buvo pasiūstas studentams raminti, rusifikacijos svaigulį paskleisti.

Bet prileistina, jog pats M. Suslovas tai kelionei Kaunan pasiruošė prisiminti sribų dienas ir jį juos panašius naujai suorganizuoti. Turi gerą ir sau patikimą padėjėją A. Sniečkaus asmenyje.

Prieš kelioliką metų buvo sudaryta iš 120 asmenų komisija

(Nukelta į 5-tą psl.)

VOITECHAS ZAMAROVSKIS HETITAI

49

Kiultepėje nebeliko nė vieno darbininko, tik architektas Petrašas, bebaigiantis braižyti situacijos planus. Visi perėjo į Hadži Mehmedo (arba, kitaip sakant, į Čekoslovakijos Respublikos) pievą. Per dvi dienas jie atkaskė nedegtų plytų sienas. "Tos sienos ir plytos padarytos labai sumaniai, plytų dėjimo būdas visai moderniškas; jau iš pirmo žvilgsnio viskas rodo, kad čia susidūrėme su labai išsivysčiusios babilonietų — asirų kultūros paminklais..."

O visai palei pat tas plytų sienas, iš po aslos, vietomis išgrįstos dideliais plokščiais akmenimis, septintąją mūsų kasinėjimų dieną, rugsėjo 26-ją, pradėjome kelti į paviršių (maždaug iš 2,5 metrų gilumos) daugybę lentelių — ištasas lentelių rietuves, kurias mes iš tiesų sveikinome su dideliu džiaugsmu. Juk buvome prie pat ilgai siektos tikslų! Pagaliau radome taip ilgai ir tuščiai ieškotą vietą, kur guli kapadokiškosios lentelės!

Tose "rietuvėse" stypėjo po dešimt, dvidešimt, penkiasdešimt, o vienoje — net 250 lentelių. Kai kurios jų buvo didumo sulig mokykliniu sąsiuviniu, kitos su visu voku tiptų į degtukų dėžutę. Vienos gulėjo palaidos, kitos — induose, dar kitos — tera-

kotinėse dėžutėse. "Viena tu dėžučių, — rašė Groznas, — bemaž visai sveika, panašiai į pintinę perekšlei tupėti, papušta bareljefu. Tasai bareljefas vaizduoja žvėrį (ne visai aišku koki), kuris smalsiai žiūri į dėžutės vidų, tarsi norėtų sužinoti, kas joje yra".

Lygiai mėnesį Groznas kasinėjo pievas aplink "Pelenų kalvą", ir rezultatas buvo tiesiog sensacingas: jis rado apie 1000 lentelių ir jų nuolaužė! Iš tų dailiai išdegtų kremeninės spalvos lentelių, "kurių įrašų kalba yra seniausioji asirų kalbos forma", į Grozną prabilo žmonės, kurių kaulai buvo sudūlėję ir virtę pelenais dar tuomet, kai iki mūsų eros pradžios stigo daugiau šimtmečių, negu nuo jos yra praėję iki šiol. Ponas Intilas ir jo tėvas Sulabumas pasakojo savo rūpesčius, pirklys Ina ir jo konkurentas Suanas — apie prekybinius reikalus; iš daugelio kitų skyrėsi, ponai Lakipumas ir Pušukinas, kurie taip mėgo tvarką, kad gautus laiškus saugojo kartu su vokais (irgi iš degto molio), ant kurių buvo jų adresai. Pagaliau, radęs tikrų prekybos rūmų archyvą (jie, be kitko, buvo lyg ir nepriklausomas arbitražas, sprendęs prekybinius ginčus), dešimtyse lentelių aptikęs jų antspaudą (tikrą, j moliniuis aktais įspaustą) ir perskaitęs jo tekstą, Groznas įsitikino, kad "Pelenų kalva" — tai drobulė dengianti garsiojo senovės asirų miesto Kanošo palaukus.

Toliau kasinėti Groznas nebegalėjo, nes

pritrūko pinigų ir pragariškas klimatas buvo galutinai išsekęs jo jėgas. Neatsiklausiusios Grozno "matematišku tikslumu numatyta maliarija" ir chinino stoka privertė galutinai nutraukti darbus.

Drugio krečiama 1925 metų lapkričio 21 dieną Groznas sėdo į vėžimą, kuris turėjo jį nuvežti į Kaizariją. Aukštumėleje už Kara Hiujuko jis liepė sustoti ir paskutinį kartą pamojavo darbininkams. Atsakydami jį sveikinimą, darbininkai svaidė ir orą jo padovanolus kastuvus. Tuos pačius kastuvus, kuriais jie atskelėdė kapadokiškųjų lentelių paslaptis, atrado beūtį tvirtovę, pastatytą prieš tris tūkstančius, ir asirų valstybės Mazojoje Azijoje sostinę — daugiau kaip keturių tūkstančių metų senumo Kanošo miestą!

LAIMEJIMAI RYTUOSE, LAIMEJIMAI VAKARUOSE

Grįžęs į Prabhą, Groznas dar gulėdamas patale, taisydamasis pomaliarijos, bet jau ėmėsi darbo, kurį laiką pirmąja kiekvieno atradėjo priederme: supažindinti su naujais duomenimis viso pasaulio mokslininkus ir savo tėvynainius. 1926 metais jis paskelbė "Naujus duomenis apie seniausiąją Mažosios Azijos civilizaciją" (anglų kalba) o 1927 metais — "Trehiminarinį pranešimą apie Čekoslovakijos kasinėjimus Kiultepėje" (prancūzų kalba). Tuo pat metu jis rašo straipsnių seriją dienraščiams, rengia mokslo populiarinimo paskaitas ir leidžia

"archeologinius kelionės užrašus", pavadintus "Pusmėnulio šalyje", įrodydamas, kad ir apie sudėtingas mokslines problemas galima rašyti paprastai ir nenuobodžiai (iš ten paimta ir dauguma skirsnio citatų). Tos knygos pratarė Groznas baigia rašyti jau Stambule, 1927 metų rugsėjo mėnesį, vykdamas į naują ekspediciją. Šį kartą į Hamą ir į Baalbeką — į milžiniškų šventyklų gruvėsius.

Nebuvo tuomet Čekoslovakijoje kito mokslininko, taip gerbiamo ir kartu tokio populiarus, kaip Groznas. "Prie šlovės, kurią jis pelnė, išsifruodamas hetitų kalbą, prisidėjo dar šlovė archeologo, kurio atradimai niekada nenustos mokslinės vertės". Vyriausybė įgalioja švietimo ministrą pareikšti jam "padėką ir pripažinimą" — unikalus atvejis priešmuncheninėje respublikoje, kai "politškai neužsiangazavusiam mokslininkui" parodoma šitiek dėmesio. Jo paskaitos Prahoje ir provincijoje vyksta perpildytoje salėje ir baigiasi ovacijomis — žymia dalimi dėl to, kad jis moka sąmojingai kalbėti apie rimtus dalykus. Jis pripažįstamas ir užsienyje: "Britanijos enciklopedijos" redakcija nori, kad straipsnį "Hetitai" jai parašytų Groznas — būtent jis, o ne Seissas, ne Garstangas, ne Hogartas arba kuris nors kitas anglų hetitologas! Vienas po kito plaukia kvietimai į tarptautinius kongresus ir į užsienio universitetus skaityti paskaitų. Tokios išvykos visada sutrukdė tyrinėjimus ir pertrau-

kia pedagoginį darbą, bet "juk keitimasis patyrimu yra mokslinės veiklos dalis!"

1928 metų balandžio mėnesį jis skaito referatą tarptautiniame kalbininkų kongrese Hagoje, gegužės mėnesį — tarptautiniame etruskologų kongrese Florencijoje ir Boloneje, 1929 metų lapkričio mėnesį skaito paskaitas Krokuvos universitetuose. Teisybė, tai nesutrukdė jam per tą patį laiką parašyti dešimtis plačių studijų bei straipsnių Prahos "Orientaliniam archyvu", neskaitant srtraipsnių, kuriuos užsakė Paryžiaus žurnalas "Syria", Edinburgo "Evangelical Quarterly" ir kiti leidiniai, jų tarpe turky "Hakimigeti Millye", "Svarbiausia — organizuoti savo laiką".

Grozniui rodoma didžiausia pagarba, kokios tik gali susilaukti mokslininkas: Paryžiaus, o vėliau Oslo bei Sofijos universitetai išrenka jį garbės daktaru, dešimtyms mokslinių draugijų Vakaruose ir Rytuose, šiaurėje ir Pietuose laiko sau garbę, kad jis sutinka būti jų nariu. 1931 metų vasario mėnesį jis išvyksta į Angliją ir Prancūziją atsiimti diplomų ir skaityti pranešimų "specialiais hetitologijos klausimais, kuriuos pats pasirinko" (kaip kad pabrėžia savo kvietimuose Londono ir Paryžiaus universitetai). Groznas, savo ruožtu, kelia tik vieną sąlygą kiekvienai paskaitai, kuri skirta specialistams, turi tekti viena paskaita "platesnei publikai".

(Bus daugiau)

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKU, AUSU, NOSIES
IR GUBERLAS LIGOS
2850 W. 68th Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

DR. FANG C. LU

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
3007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Pirma ligonius pagal susitarimą
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR ŠLAPUMO TAKU
CHIRURGIJA

Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 382-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadieni nuo 1-5, treči.
ir šeštadi. tikrai susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

**DR. NINA KRAUCEL -
KRIAUCELJONAITĖ**

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS

6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.

Neatsiliepius — skambinti
471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1218 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val.
ryto tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880
Namų rez. telefonai: 498-5545

DR. YTT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERU ligos

OFISAS: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonai HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonai GI 8-6195.

P. ŠLEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telefonai: Prospect 6-5084

**FORREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS**

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to throw all empties,
scraps, and dross
them again. Crush all
smokes dead out.

Please! Only you can
prevent forest fires

PLEASE! Only you can
prevent forest fires

PLEASE! Only you can
prevent forest fires

PLEASE! Only you can
prevent forest fires

PLEASE! Only you can
prevent forest fires

CHICAGO - FLORIDA

Paskutiniomis dienomis Elena
Stankevičienė, gyv. Chicagoje.
Marquette apylinkėje, Chicago
apleido ir išvyko į Floridą, St.
Petersburgo miestą, nuolat apsi-
gyventi. Jai pagelbėjo persikel-
ti mano sūnus Kastytis. Susi-
gundžiau ir aš pats Floridą dar
kartą aplankyti.

Pirmadienį, ankstyvą rytą ap-
leidome Chicago. Oras buvo ga-
na vėsokas. Pravažiavus India-
napolį, pradėjo lietus lyti, per-
kūnija be paliovos trunkytis.
Kelias pasidarė slidus.

Tempiami gyvenami namai
Amerikiečiai, gerai gyvena-
mi, visko išsigalvoja. Važiuoda-
mi atostogų, tempia ir gyvena-
mus "namus" ant ratų. Bent
keliose vietose, esant stiprokam
vėjui ir slidžiam keliui, keli to-
kie namai apvirtę su mašinomis
grioviuose gulėjo. O ant vieno

GRADINSKAS
Tik Sylvania TV
YRA PATI
NUSISTATANTI
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ
GĖLES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIAI
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

**PERKRAUSTYMAI
MOVING**
Leidimai — Pilna aprašda
ZEMA KALNA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAibrook 5-8063

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linskumo arba liudiesio valandom
gražiausios gėles ir vainikai anika-
pių papušimui ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirm-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telefonai: HEMlock 4-2413
7189 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**FORREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS**
Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to throw all empties,
scraps, and dross
them again. Crush all
smokes dead out.
Please! Only you can
prevent forest fires

apvirtusio namo lengva mašina
pasikorusi kalbėjo. Blogiausia
kada toks namas nuvirsta ant
kelio. Pakol jis nuo kelio pašali-
namas, susitrukdavo visas judėji-
mas. Visose pakelėse primėtyta
gabalai padangų. Sprogus pa-
dangai dėl greito važiavimo, jos
likučiai išsibarstė pakelėse.

Kainos moteliuose
Prieš kelis metus važiuojant į
Floridą moteliuose nakvynės kai-
nuodavo nemažiau 20 dol. nak-
čiai. Tuomet tai buvo neblogas
biznis. Įvairios kompanijos ir
privatus asmenys visoje pakelėje
griebėsi statyti naujus motelius.
Ir tiek daug jų pristatė, kad pra-
dėjo stigti lankytojų. Atsirado
konkurencija. Dabar jau skel-
bia, kad vienam asmeniui nakvy-
nė duoda tik už 4 dol. Nakvnei
sustojome jau Georgijos valstie-
joje. Kambarys švariausias,
spalvuota televizija, vonia, du-
šas ir priedo dar pasirinktinai
pusryčiai ir visa tai vienam as-
meniui tik už 6 dol. Ir turbūt
dar jie gali išsiversti.

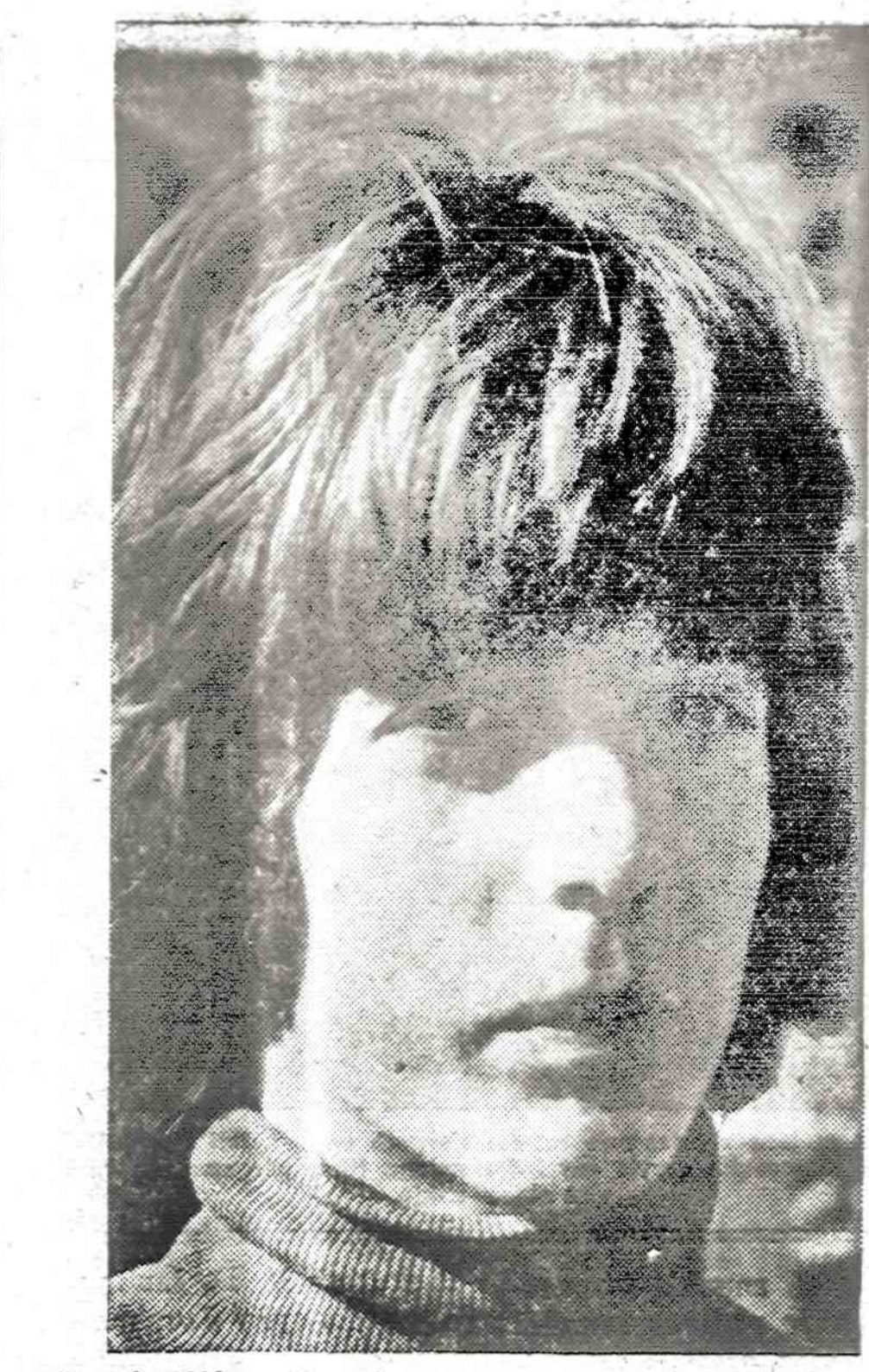
Miškai
Pravažiuojant Indianos, Ken-
tucky ir Tennessee valstijas la-
puočiai medžiai jau pasirengę
žiemos poilsiui, visai be lapų. Tik
kaikur jauni ažuoliukai dar turė-
jami tamsiai gelsvus, bet suvytu-
sius lapus. Iki pusės Georgijos
valstijos vieni lapuočiai jau nu-
metę lapus, kiti įvairių spalvų
lapais pasipuošę, bet dauguma
dar su visais lapais. O toliau
visi miškai žaliuoja. Kai kur jau
ir palmių matėsi.

Bet čia miškų vaizdą gadina
taip vadinamos ispaniškos "barz-
dos". Vietomis ištiuose miškų
plotuose medžiai apilpę tokiomis
žilomis "barzdomis". Ir tiek
daug jų ant medžių šakų apilpę,
kad joks medžio lapelis nepajė-
gia pro jas prasiskverbti. Medžiai,
negalėdami, užtrokšta ir nu-
džiūsta. Ir taip vietomis ištisi
miškų plotai visai nudžiūvę. Tik
ant nudžiūvusio medžio kaba
gausybės "barzdų".

Vieną tokią barzdą, nuplėšęs
nuo medžio šakos, atsivežiau į
Chicago. Tokia minkštutė, švel-
nutė, žila su smulkiais baltais ruo-
želiais. Jos vidus išraizgytas
juodais, lyg arkliai ašutais, ga-
na stipriais siūleliais. Kaip tik
šie siūleliai prie medžio šias
"barzdas" ir laiko. Daugiausiai
šios "barzdos" laikosi lapuočiuose
medžiuose. Bet vietomis ma-
tėsi ir spygliuotus medžius pa-
mėgusios. Apie šiu "barzdų" at-
siradimą, jų paskirtį ir veisimą-
si bei miškus daromą žalą, nie-
kur neteko skaityti. O gal koks
gamtininkas imtų ir parašyti.
Tikrai dauguma būtų įdomu ži-
noti.

Oras
Iš Chicago išvažiuojant žma-
na privertė šiltai apsirengti. Ap-
sirengiau šiltais marškiniais,
megztiniu ir dar šiltu švarku.
Bevažiuojant iki Georgijos val-
stijos tikrai buvo vėsoka. Pradė-
jus Georgijos valstija važiuoti,
oras darėsi šiltesnis. Jau reikė-
jo švarką nusivilkti. Įpusėjus
šią valstiją, teko megztinuko at-
sisakyti. O prisitarius prie St.
Petersburgo, jau ir šiltus marš-
kinius nusivilkau. Pasilikau su
vienais apatiniais marškinėliais.
Ir tas negelbėjo prakaituoti. Ter-
momentras St. Petersburge ro-
dė 82 laipsnius šilumos. Žmonės
maudėsi jūroje. Kažkaip keisti
atrodė. Gi, tuo tarpu radijo skel-
bė orą ir pastebėjo, kad šiam
laikui temperatūra esanti dar
peršalta. Teisybė, šią žinią gir-
dėjau, ne pačiame St. Petersbur-
ge, bet važiuojant Georgijos
valstija. Žmonėms, mėgstantiems
šilumą, vargu ar galima
būtų vietelę surasti.

St. Petersburge
Pervaziavus kelių mylių kelią
jūroje pastatytu tiltu, atsirado-
me pačiame St. Petersburgo mie-
ste. Miestas nieku ypatingesniu
nesiskyrė nuo kitų miestų. Tik
toks skirtumas, kad jame daug

Zuvusio JAV prezidento jauniausias sūnus John Fitzgerald Kennedy
neseniai nufotografuotas viename šeimos subūvime New Jersey.

palmių auga. Pasiekėme, šios
salos iškyšulyje ir p. Stankevi-
čienės pirktą rezidenciją. Tik-
rai puikūs namai su keliais kam-
bariais, šaldymo, šildymo įtais-
mais ir kitokiais patogumais.
Vieta tikrai ideali. Iš vienos ir
iš kitos pusės vandenynai. Įsi-
terpusio žemyno gal kokią my-
lią pločio. Beveik prie kiekvie-
no namo auga plačiai išsišakoju-
sios palmės. Atrodo, tą vietą la-
bai pamėgo lietuviai. Sutiktas
ten gyvenęs lietuvis Pupninkas
pasakojo, kad toje vietoje ir ar-
tiniuose apylinkėse jau apsigyve-
nė apie 30 lietuviškų šeimų. Pa-
vasarį žada ten keltis ir Mar-
quette parko gyventojas Stasys
Bakutis.

Vien tik iš Chicago dar šiai
žiema atsikelsių 5 šeimos. Netol-
liese gyvena ir mano iš Lietuvos
kaimynas dailininkas Antanas
Rūkstelė. Deja, vėlavakare nu-
važiavus ir anksti rytą išvaži-
avus, nebuvo progos net telefonu
šnekerti.

Atgal į Chicago
Mielų ponų Elenos Stankevi-
čienės ir Stasės Racine privai-
šinti, apnakvydinti, anksty ry-
telį vel į Chicago pasileidome.
Važiuojant Georgijos valstija
užėjo didelė audra. Baisi liūtis
ir perkūnija trunkėsi. Lengvas
mašinelės po kelią pradėjo mė-
tyti. Bet tik vienoje vietoje ma-
šina buvo nuo kelio į griovį įmes-
ta. Kitoje vietoje gulėjo sude-
gęs didelis sunkvežimis. Laimė,
kad audra neilgai tęsėsi. Ir taip
laimingai pasiekėme Chicago.
Tik grįžtant į Chicago reikėjo
jau vis šiltesniais rūbais ren-
gtis, o išlipus iš mašinos šaltoka
buvo.
Stasys Juškėnas

Zarasiškių klubas
Lietuvių Zagariečių klubo su-
sivienavimas įvyko lapkričio 25 d.
Hollywood salėje. Dalyvavo gra-

A. A.
**NATALIJA RAUDŽIUS
DAUMANTAITE**
Gyv. 6942 So. Rockwell St.
Mirė 1973 m. gruodžio mėn. 8 dieną, 12:30 val. popiet, sulaukusi
67 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Plungės mieste.
Amerikoje išgyveno 24 metus.
Paliko našlė: dvi dukters: — Regina Dapkinė, Natalija Vaz-
nelienė, sūnus Antanas ir ju šeimos, sesuo Elena Baltušaitienė, sva-
nis Kazimieras Šmaliauskas su šeima ir kiti giminės, draugai ir pa-
žįstami.
Lietuvoje liko motina ir sesuo su šeima.
Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 So. Western
Avenue.
Trečiadienį, gruodžio 13 dieną 9 val. ryto bus lydima iš koplyčios
į Gimimo Paeilės šventiausios parapijos bažnyčia, o po gedulingo pa-
maldu bus laidojama St. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Natalijos Raudžius giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutini pa-
larnavimą ir atsisveikinimą.
Nulūde lieka:
Dukters, sūnus, sesuo, svaonis ir jų šeimos.
Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8800.

**SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI,
KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKŠČIONIUI**
Palaimintas vyras, kursai išveria gundinimą, nes kai bus patirtas,
gaus gyvenimo vėlinę, kurį pažadėjo Dievas mylimiems jį. Jok. 1:12.
Jeigu tik galėtume visados atsiminti, kad visokie mėginimai, persekio-
jimai, ir visokie gyvenimo vargai, kurie daleisti ant tų, kurie padarė dere-
jimą su Dievu per pasiaukojimą, yra skirti jų ištyrimui, išmėginimui jų
meilės, kad pasirodytų ar jų charakteris yra tvirtai įsakintas ir nustatytas
teisybėje ir pastatytas ant meilės, tada visi mūsų vargai ir mėginimai nu-
sviestų mūsų gyvenimą ir būtų labai naudingi kovoti gerąją kovą ir perga-
leli. Tada mes pasakytume: jei per šitokius menkus mėginimus Dievas nori
patirti mano meilę ir atsidavimą jam, tada iš visų jėgų pasistengsiu naudoti
savo progą ir išrodyti Viešpačiui savo meilės ir atsidavimo jam ir jo reika-
lams pūnumą, neatsivėldamas ar tie mėginimai būtų lengvi ar sunkūs.
Kristus pasakė, kad jis įsteigs bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kri-
staus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje
knygutėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.
SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: Grovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTI.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.
ANTANAS M. PHILLIPS
3367 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-8572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIŲ KUOPOS KULTŪRINĖ VEIKLA

Ši vasara buvo nepaprastai graži, šilta ir saulėta, patogi buvo atostogautojams. Mūsų kuopos daugumas šaulių atostogas praleido gražiose vasarvietėse ir tolimesnėse vietovėse, ir kai kurie buvo išvykę į užsienius, apkeliaavo pusę Europos. Jie per vasarą sustiprėję, gerokai pulsėję, ir vėl gyvai jungiasi į šaulišką veiklą. V. D. šaulių kuopa šią vasarą suruošė kelias gegužines, išvykas ir išvykas. Š. m. liepos mėn. 8 d. viena iš pirmųjų išvykų įvyko Vienafield miestelio apylinkėse į esantį gražų "Cantoghy Garden" muziejų ir parką. Antroji išvyka buvo Lemonte Onos Gauschos gražioje sodyboje. Didžiausias šios vasaros šaulių darbas buvo organizavimas ir pravedimas šaulių kultūrinės savaitės — stovyklos, kuri praėjo su dideliu pasisekimu. Stovykloje dalyvavo J. A. V. ir Kanados šauliai, bet visą organizavimo darbą nešė, stovyklos branduolį sudarė, programą parengė ir pravedė V. D. šaulių kuopos šauliai-lėš. Jie suruošė Lietuvos radijo forume Vasario 16-tos ir Pūtvio 100-to metų gimtadienio sukakties minėjimą. Jų programos atliko meno kuopelės nariai ir muzikantai N. Kulio vadovaujamas šaulių oktetas. Vasaros metu šauliai nesnaudė, bet tęsė pavergtos tėvynės laisvinimo darbą, kurį veda dviem frontais: lietuviškos

išlaikymo ir apeliacija į laisvojo pasaulio sąžinę. Galimomis priemonėmis ir būdais kovoja už nepriklausomą ir demokratinę Lietuvą.

V. D. kuopos šauliai šią vasarą su vėliavomis dalyvavo miesto centre pavergtų tautų savaitės protesto demonstracijose ir Dariaus-Girėno minėjime Marquette Parke. Šiais metais išikūrė šaulių kvartetas, kuris dabar išaugo į oktetą. Jam vadovauja muzikas Nikodemus Kulyš. Teko girdėti, kad organizuojamas choras. Oktetas gražiai pasirodė šaulių parengimuose: Vasario 16, dviejuose baliuose ir Lietuvos radijo forume.

Meno kuopelė, kuriai vadovauja J. Petrauskas paruošia šaulių parengimams menines programas ir kasmet surengia vakadinimus. Sesės šaulės, kurioms vadovauja vadovė S. Cecevičienė, padeda ruošti vaidinimus, ruošia vakarienes, kavutes ir siūnčia į vargą patekusiems lietuviams siuntinius. Šiais metais į Lenkiją, Suvalkų trikampį, pasiuntė 15 siuntinių, iš vieno yra pasiuntusios 120 siuntinių. Šauliai ima megzti ryšius su jaunimu Ragutis Orentas yra paskirtas jaunųjų šaulių vadovu, kuris organizuoja moksleivių šaulių būrį. Šauliai puoseles, bet tęsė pavergtos tėvynės laisvinimo darbą, kurį veda dviem frontais: lietuviškos

Gražus rudens vaizdas prie ramios Harpeth upės, netoli Nashville, Penn. Nuotrauka daryta ant infraraudono filmo per specialų "Zuvies akies" stiklą.

nės ugdymui, smerkia tarpusavyje ginčus ir rietenas. Šauliai negyvena vien gražiais prisiminimais, jie yra šių laikų žmonės. Jie remia lietuvišką kultūrą ir jos veiklą.

1973 m. V. D. šaulių kuopa paskyrė 1,178 dolerius laikraščiams, labdaros draugijoms ir kitoms lietuviškoms institucijoms. Kuopa turi savo knygyną, kuriame yra daug vertingų knygų. Šauliai prisimena mirusius savo brolius ir seses: kapų puošimo dieną ir per vėlines lanko šaulių kapus juos puošia gelėmis ir žvakutėmis ir be to prie kiekvieno kapo pasimeldžia. Jie turi įsivedę gražius lietuviškus papročius, mirusius brolius bei seses gražiai atsisveikina: pasako atsisveikinimo bei užuojautos kalbas, rašo nekrologus, mirusių pagerbia su vėliavomis, prie karsto neša garbės sargybas, uniformuoti šauliai savo draugus palydi į bažnyčią, į kapus ir neša grabą. Šauliškos idėjos ir papročiai yra atnešti iš nepriklausomos Lietuvos, jie yra gyvi ir laisvame pasaulyje. Nežinint jvairaus nusistatymo, pažiūrų skirtumo, įvairios socialinės padėties šauliai savo tarpe jaučiasi broliai ir seserys, nes jų bendras tikslas — kova už Lietuvos laisvę. Lietuviškoji visuomenė šaulių veiklą vertina ir remia.

Paskutinis V. D. šaulių kuopos posėdis vyko Jaunimo centre, kuopos p-kas V. Išganaitis informavo valdybos narius vasaros metu apie atliktus darbus. Valdybos nariai išklause pranešimą svarstė ateities šaulių veiklos planus. Kuopos rudeninė veikla pradėta rudens baliumi, kuris įvyko rugsėjo mėn. 29 d. Vycių salėje. Šaulių atsilankė iš arti ir toli. Sokiams grojo A. Ramonio orkestras, o vakariene suruošė šaulės vadovaujamos vadovės S. Cecevičienės.

J. Kaunas

JURATĖ KAZICKAITĖ

kuri kaip reporterė dirba Associated Press žinių agentūrai, kartu su kitomis aštuoniomis moterimis laimėjo 1973 m. atžymėjimą už "outstanding journalistic achievement". Tą atžymėjimą jai paskyrė The News-women's Club of New York. Atžymėjimas yra už pirmąjame puslapyje tilpusius rašinius. Atžymėjimų tarpe yra moterys iš New Yorko spaudos, radijo ir TV. Pirmosios joms bus įteiktos metinėjos tos laikraštinių organizacijų parengime lapkričio 30 d. Biltmore viešbutyje.

Iš kitų šaltinių teko patirti, kad Kazickaitė, kartu su kitais laikraštinkais, yra buvusi Kaire, Egipte, kai ten lankėsi JAV valstybės sekretorius dr. Henry Kissinger. Tėvynė Nr. 20 Olšauskas.

Viskas brangsta?

Oficialiais pranešimais iš Washingtono gazolino ir kitokio skysto kuro kainoms rekordiniai pakilus iki 35 mošimčių pakilo ir maisto produktų kainos praėjusį mėnesį 1.6%. Neabejojama, kad pakilus urmo kainoms, ateinančiomis savaitėmis ir mėnesiais dar labiau kils mažmenomis (detail) pardavimo kainos.

Darbo Statistikos Biuro informacijomis, dyzelio (diesel) ir kitokio skysto kuro (wholesale) kainos per praėjusį lapkritį pakilo 45 mošimčių, o gazolino — 32.3 mošimčių. Nuo pernykščio lapkričio mėn. dyzelio aliejaus ir kitokio skysto kuro kainos pakilusios dvigubai, net 126.9 mošimčių, o gazolino — 82.3%.

Farmų produktų maisto ir pašarų kainos padidėję urmu nukrito 1.4 mošimčių. Per praėjusį mėnesį šios kainos ketvirtą kartą padidėjo, tačiau visi tie nupigūnėjimai neatversia kainų

17.6 mošimčių pakilimo per vieną tik praėjusį metų rugpjūčio mėnesį.

Maisto kainų kilimas

Praeitą savaitę maisto kainos Chicagoje vėl pakeltos. Vištos svaras pakeltas dar 4 mošimčių — iki 59 centų svarui; kiaulienos "pork chops" 14% — iki \$1.12 svarui; pienas 5 nuoš. — \$1.36 galionui; margarinas 8% — 43 centai; sviestas — 97 centai. Tik malta mėsa nupigo 4 ir kiaušiniai 2 mošimčių; pomidorai nupigo 6 nuoš. — iki 51 c. svarui, raudonieji "delicious" obuoliai nupigo net 11% iki 33 c. svarui, bet Texas greipfrutai pašoko 11% — iki 20 c. svarui.

Vėl kels pieno kainą

Pieno vartotojai, kuriems pieno kaina ką tik buvo pakelta 6 centais galionui, gali greitai laiku laukti naujo pakėlimo, kadangi nuo ateinančio sausio 1 dienos fermeriams prie pieno kainos pridėdama po 15 centų šimtui svarų pieno. Ateinantis pakėlimas bus jau aštuntas pieno kainos kėlimas Chicagoje šiais metais.

IŠ KOHOUTEK KOMETOS PERDAUG NESITIKĖTI

Lubos Kohoutek, jaunas čekų astronomas, naujosios planetos atradėjas, apgalvestauja, kad jo vardu pavadintoji kometa sukėle spaudoje tokį didelį susidomėjimą. Kohoutek, 38 metų amžiaus, neseniai ištrūkęs iš sovietų okupuotos Čekoslovakijos ir tarnaujantis Hamburgo observatorijoje, pareiškė, kad "jo" kometa gali būti lygi Halley kometai, bet tiksliai atspėti nesą lengva.

IŠ HILERIO LAIKŲ

— Kodėl tu, sveikindamasis pakeli dešinę ranką, o kairiąją prispaudi prie pilvo?
— Kad nenusmuktų kelnės.

Autobuse

— Vaikuti, ar tu neturi nosinės, kad taip dažnai rankomis šluostaisi nosį, — klausia senyva moteris, stovinti šalia sėdinčio vaikežo.

— Turiu. Jeigu norite, galiu paskolinti.

TRUMPAI

— Žurnalistų Sąjungos Centro Valdybos ruošiamam Spaudos baliumi įdomią programą ruošia solistė Aldona Stempuzienė ir jos sūnus, architektas Linas Stempuzis.

— Marinų Cpl. Bernardas Pečiulis iš Marquette Parko apylinkės grįžo iš ilgalaikio manevrų Karibų jūroje į korpuso bazę Camp Lejeune, NC. Marinas Michael J. Nausėda iš Gage Parko apylinkės yra pagrindinio apmokymo bazėje, San Diego, Calif.

— Steve Puidokas iš Marquette Parko apylinkės studijuoja Washington State universitete ir žaidžia krepšinio komandoje. Pirmąsias rungtynes prieš Louisianos universitetą ji pasiekė pergalę 80:78. S. Puidokas įmetė 18 krepšių ir parodė gerą žaidimo lygį, iškart užimponuodamas krepšinio žinovus ir žiūrovus. Tas universitetas yra Spokane mieste.

— Emilija Nacelytė ir Dalia Salienė iš Marquette Parko apylinkės gavo Amerikos pilietybę.

— Chicagos miesto kolegijoje ir kai kuriose aukštesnėse mokyklose yra įvairūs bendrojo lavinimosi bei specialybių ir pasitobulinimo kursai jaunimui ir suaugusiems. Informacijos teikiamos tel. 624-7300, Ext. 10.

— Muz. Alice Stephens vadovaujamos Aidutės dalyvaus Lietuvos Prekybos Rūmų kalėdiniam susirinkimui gruodžio

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavinimi

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavinimi

PASKOLOŠ PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

DEPENDABLE WOMAN

Dependable woman to work full time at cleaner and Laundromat. Immediate opening.
Call 547-9159 or 863-4962.

12 d. 7:30 val. vak. Darius - Girėno posto salėje. Taip pat bus rodomas naujas filmas "Forbidden City". LPR pirm. yra Petras P. Vilkelis, sekr. Bruno Gramontas. Tai lietuvių prekybininkų, pramonininkų ir profesionalų organizacijai šiemet suėjo 40 veiklos metų.

— Nina Naujokienė iš Palo Alto, Calif., kartu su sveikiniiais ir linkėjimais besitariančių švenčių progą, atsiuntė vajuį 3 dol.

— Joseph Slajus, Albuquerque, New Mexico, pradedamas prenumeratą, atsiuntė vajuį 8 dol. Vajaus komisija visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja.

— P. Plukas, Hot Springs, Ark., atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė vajuį 8 dol. Ta proga jis rašo, kad šventėse ir minėjimuose nebūtų pamiršti mūsų partizanai, kurie savais ginklais kovodami už tėvų žemę žuvo ir nyksta iš atminties, tuo tarpu kai keliami ne veikėjai, bet kalbėtojai ir šautuvo savo rankose neturėję pasiskelbusieji vadai.

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9527

DĖMESIO

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio
Liability apdraudimas.
Kreipkitės
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapols
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
Kreipkitės
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

BUTŲ NUOMAVIMAS, ĮVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 585-2066
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

KUR ŽMONĖS SAVI

MARQUETTE PARKE 7 kambarių 1 1/2 aukšto namas su garažu, 30 pėdu lotas, 2 vonios. Gazu šildymas. \$19,800.

MARQUETTE PARKE, Štai gražus beveik naujas namas, 2 miegamieji, irrenetas beismanas. Gazu šildymas. Centralinis oro vėsinimas, 1 1/2 vonios. Karmėtai, Garžas. Turim raktą. — \$26,500.

ARTI MŪSU VISU — modernus 12 m. mūras irrenetas beismanas. Garžas. Karmėtai. \$21,700.

MARQUETTE PARKE 1 1/2 aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 miegamais ir kitas aukštai tinka vienai didelei arba 2 artimom šeimom gyventi. \$21,500.

TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪRAS. Arti Kedzie — butų bloku nuo parko. Naujas gazu šildymas. Svariai nužavėtas. \$16,000 pajamų. Kalna \$89,000.

4 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS arti vienuolyno. Naujas gazu šildymas. Alum langai. Karmėtai. 3 auto mūro garažas. \$42,000.

PIATIS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

NEPAPRASTAS PIRKINYS

Modernus bungalow tinka bet kuriai šeimai. Geraiusia vieta Marquette Parke. Tuoi galima užimti. Sumažinta kaina visu ketvirtėju jo vertės, kadangi reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St. (Prie Sacramento)
Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namu Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irenkuo mūste ir užmestų naujus ir perstatu senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuočiau.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

PLUMBING & HEATING

Service 24 hours
10305 So. St. Louis
Tel. PR 9-2955

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudaomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Gerbačiauskas, sav.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARANTUOJA "NAUJIENOS"